

LYS Morsdag 2017

Det illustrerte Morsdagsheftet Nr. 1 - 2017 Luther år 1517

Kr. 50,-

**Første
riket:**

**Famili-
en det
første
riket
med
Lovgiv-
ende,
døm-
mende
og ut-
øvende
makt**

**BRUDE-
KRONEN
symbol på
riket**

*Til
LYKKE
med
MORS DAGEN*

**Familien:
"Kristus
og
menig-
heten"**

LYS

Morsdagen

Søndag den 12. feb.
2017

Nr. 1 - 65. årgang

Red. og eksped:

Lys,

Postboks 196, 4734 Evje.

Tlf.: 37 93 10 53 fax: 37 93 01 57

E-mail: akf-evje@online.no

http://:akf.net

Bankgiro 2901.30.22230

*****

Akademi for Kristen Folkeopplysning

Form. Hans Trygve

Aarstad

Red. og sek.:

Jørgen Høgetveit

*****

Orientering:

Bladet «Lys» er organ for Akademi for Kristen Folkeopplysning, som virker for kristen folkeopplysning på vår Evangelisk-lutherske bekjennelses grunn. Bladet kommer ut med 5 nummer i året, nr. 1 er det illustrerte Morsdagsheftet. Bladet koster kr. 200,- pr.år. og kan bestilles direkte fra bladets kontor. *****

Forside bilde:

Fotograf: Eva Brænd

Brud med krone

Bakside: Fredslutning Tyskland og trykkerikunsten

Enkelte ill. «Kristne symboler»
Land og Kirke 1975.

Layout: AKF/Krossen media JH

Ekteskapet og familien, barnets trygge havn?

En voldsom debatt har rullet i norske og utenlandske media i månedsvis. Det dreier seg Barnevernet og

”Glassjenta” som Stavanger Aft. brukte et 64 s. særtrykk på. Så var det foreldrene og de fem barna i Naustdal Da barna ble tatt der førte det til demonstrasjoner på 64 steder i 20 land, 700 kristenlederes drøftinger i Polen, parlamentarikere som tar saken opp i Europarådet, 103 juristers brev til statsministeren osv. osv. Vi kommer tilbake til dette i en større artikkel inne i **M. h. fordi det berører mor og barn på det dypeste plan.** Særlig tenker en på diebarnet i Naustdal på 3 mnd. som ble tatt fra moren og kjørt vekk av 4-5 politifolk og 2 sosialarbeidere. Etter mange mnd. og etter sterkt press ble barna tilbakeført til foreldrene, og nå er de alle reist fra Norge. De torde ikke være i Norge mer! Flere andre foreldre har også tatt barna sine og reist. Det vi skal merke oss og få gjort noe med. I Europa har familien en helt annen sentral betydning enn spesielt i Norge og Sverige. Dette kommer nok til å bli påtalt fra Europarådet, men det er ikke nok. Vi i Norge må nå tenke grundig igjennom at **”barnas beste” er å bli hjulpet i familien. Derfor må mor og barn i hjemmet med fars støtte og hjelp ha topp prioritet -og ikke barnet frikoblet fra foreldrene.** Det skaper enorme traumer. **”Familien, staten og nye lover” må det nå en grunnleggende forandring på— tilbake til ”evangelisk-luthersk” lære og praksis.”** Dette går ikke lenger. Norge går mot full oppløsning med mange skadde barn om dette skal fortsette. (Se s. 7)

Barna hører foreldrene til - ikke det offentlige

Dette er en nesten ustoppelig debatt - ganske enkelt fordi barn og foreldre hører naturrettslig sammen med uslitelige bånd, men også fordi barna representerer fremtiden både for familien, fellesskapet. Derfor heter det også ”at den som styrer vogga, styrer landet”. Men det er mange, etter hvert som landet avkristnes som vil ”styre vogga” - ja overta mennesket fra fødsel til død. Det blir et lite godt, fritt og rikt samfunn. Siste utspillet vi så i den retning, var en kvinnelig pedagog, Tone Strømøy, lektor i pedagogikk ved Høyskolen i Oslo og Akershus og har skrevet boken ”Oppdragelse mellom frihet og grenser”, som sier til NTB i juli -16: **”Husk at barna i Norge ikke tilhører foreldrene, da de er et fellesanliggende i landet vårt der alle rundt har felles ansvar.”**

Går man naturrettslig til verks — ved for eks. å ta en DNA-test av barnet— finner en raskt ut at barnet hører foreldrene og familien til. Kikker en på ”Tore på sporet”, sier det absolutt det samme. Man søker sine røtter som afrikanerne som ble fraktet til USA som slaver for flere hundre år siden. Den dag i dag søker de i Afrika etter sin røtter. Og så driver noen akademikere med sitt upraktiske og lite jordnære tankespinn. Det minner litt om Erasmus Montanus - som før han ble akademiker - het Rasmus Berg. Nå ble han latinisert og misbrakte sin logikk på sin snille mor til hun gråt. Men heldigvis ble hun fridd ut av en militær, som tvang den studerte inn i militær jordnær disiplin til mye gråt og jammer. Men han kom tilbake til virkeligheten. Dit må Norge også!

Barnet hører Guds rike til

Barna hører Guds rike til
og de Han har gitt dem i gave.
Alt Han skapte så såre vel
i Paradisets deilige have.

Der de skulle tumlet omkring,
de små som var Herrens gave.
Leke for Herrens føtter glad
Lovprise i herlige tale.

Synden kom inn i det lille hjem
og skapte så onde tider
Døren til haven ble lukket igjen
og store og små de nå lider.

Men enda er gnisten av kjærlighet
bevart i familiens hjerte
Det er det lys som bærer dem frem
midt i en verden av smerte.

Dette riket Gud skapte på jord
heter jo Brudgom og Bruden.
Riket heter jo far og mor
Guds kjærlighet er for liten og stor.

Derfor skal ingen røve de små
ut av Guds gode ordning
Barna hører Guds rike til
og hjemmets varme forvaring.

Herren sier jo selv i Sitt Ord
Kom med de små til Guds rike.
Riket hører jo barna til
her vil ingen dem svike.

Her er de sikret til evig tid
mot ondskapens ranende hære
Han tar jo de minste inn i Sin favn
til hjemmet vil Han selv dem bære.

J.H.

Innhold:

- Fam. barnas trygge havn s. 2
- Barna hører foreldrene til s. 2
- Barnet hører Guds rike til s. 3
- Guds Ord i familien s. 4
- Barneunderet i dine armer s. 5
- Hjertet på rette plass s. 6
- Barnevern på avveier s. 7
- Familien "det første riket" s. 9
- Biografi om Aagot Noss s. 10
- Herrens Ord er Herrens gave s. 11
- Eg lengtar so heim s. 12
- Til LYKKE MOR! s. 12
- Bønnetjenesten LYS s. 13
- Hverdagstanker med barn s. 14
- Andakt. s. 16
- I kamp med Gamle Adam s. 17
- Fotomontasje om Luther og Katharina von Bora. s. 18-20
- Gode gaver til jul fra AKF/ Krossen Media s. 21
- Bilder om fredsslutning og Bibelspredning s. 24

Kjell Dahlene

Guds ord i familien

4 Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én. 5 Og du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av all din makt. 6 Disse ordene som jeg byr deg i dag, skal du gjemme i ditt hjerte. 7 Og du skal innprente dem i dine barn. Du skal tale om dem når du sitter i ditt hus, når du går på veien, når du legger deg, og når du står opp. 8 Du skal binde dem som et tegn på din hånd, de skal være som en minneseddel på din panne. 9 Du skal skrive dem på dørstolpene i ditt hus og på dine porter. 5 Mos 6:4-9

Israels Gud er nidkjær for sitt ord. Det gjelder hans ord til utfrielse og frelse. Men det gjelder i like høy grad hans ord når det kommer med advarsler og trusler. Alt er avgjørende for et menneskes vandring i denne verden.

Han som kom med Ordet til Israels folk, var JHVH (Jehovah). Han fulgte folket gjennom vandringen i ørkenen. Denne autoritet var Kristus. 1 Kor 10:4. Han er det levende Ord gjennom hele Bibelen. Ap 19:13

Denne mektige talen som Moses holder for Israels folk, er det viktig å merke seg. Først og fremst hvordan Guds ord skal brukes. Ved den rette bruk faller alt inn i sin rette orden og en får et rett forhold til ham som er Ordet. Vi vil framheve noen av disse sentrale sannhetene.

Gud er nummer én.

Gud er én! Vi tror på én Gud. Han

er åpenbart for oss som Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd. Vi sier tre-enighet. Tre og likevel én. Her når vi ikke fram med tanken vår. Men sannheten er mer enn en proklamasjon. Gud vil være den ene i ditt og mitt hjerte. Hele personligheten vår skal kretse om ham, hylle, ære og adlyde ham.

Guds ord er beregnet på hjertelivet.

Vi vet ikke hva som fyller et hjerte, men Herren kjenner hjertet vårt. Det innerste, selve utgangspunktet i et menneskes liv kjenner Herren. Vi kan la oss lure, men ingen lurer Gud. Han så frafallet fra Herrens ord hos kong Saul da andre beundret ham. Klare og tydelige faller Herrens ord om ham:

”Jeg ser ikke på det mennesket ser på, for mennesket ser på det ytre, men Herren ser på hjertet. 1 Sam 16:7

Gud har gitt oss sitt Ord for at det skal bevare våre hjerter og våre tanker, gi lys og renselse. Her står en drabelig kamp. David har sett betydningen av det. *”I mitt hjerte har jeg gjemt ditt ord for at jeg ikke skal synde mot deg. ”Sal 119:11*

Guds ord skal prentes inn i sinnet og tankene til barna.

Guds ord skal ha herredømme i hjertet vårt og Herren pålegger oss å hellige hele livet vårt til denne gjerningen. Å gjemme ordet i hjertet vil si å stadig minne seg selv om dem og leve i dem. Dette er ikke bare et personlig anliggende, men det gjelder de barn vi får og den slekt vi får ansvar for. *”Innprente dem i dine barn”* sier ordet. Å innprente betyr en stadig gjentakelse. Ikke med harde ord, men med et hjerte som selv trenger dette ord. Først når de har forstått det og kan gi tilbakemelding, har innprentingen lykkes. Dette er ikke en latinlekse som skulle pugges utenat, men et levende, frelsende ord som gir liv og den rette evnen til å mestre livet.

Luther skrev *”Den lille katekismen”*

som hjelp til faren i huset slik at han kunne bli satt bedre i stand til å forstå Ordets hovedsannheter. Det hviler et stort ansvar på dem som setter barn til verden.

Guds ord skal ha en sentral plass i hjemmet.

Guds ord skal ha en framtreddende plass i hjemmet. Når du sitter i huset ditt, la Guds ord få styre samtale. Ordet som er innprentet i hjerte til barnet, får næring når samtalen i heimen understreker opplevelsen av Guds ord. De ser hvordan Ordet er med på å forme hverdagen. Det er en stor fare i vår tid at familielivet fylles med det som bryter ned, i stedet for det som bygger opp, renser og fornyer livet med Gud.

Å samles om Guds Ord – husandakt og sang – vil være med på å sette sitt dype og varige spor.. Å inkludere alle i samtalen vil fortelle den enkelte at de hører med og Ordet gjelder dem. Det gjelder både trosspørsmål og den etiske veiledning Guds Ord gir. Mange nye problemstillinger og samfunnsspørsmål kommer opp i vår tid. Da er det viktig å kjenne Guds ord og la Ordets lys falle over dem,

I møte med andre mennesker i hverdagen former Ordet våre holdninger, ord og synspunkter. Vi lever i en tid hvor forakten for Guds ord er framtreddende. Derfor er det viktig at vi tar med oss Guds ord ut på våre veier – arbeidsplass og alle naturlige treffpunkter.

Ordets tegn.

I Israel møter vi disse tegnene særlig hos ortodokse jøder. De har bønne-reimer på armene sine og gjerne en kloss på panna der de oppbevarer en liten skriftrull. Skal vi også begynne med det? Jeg tror det er mer virkningsfullt om Guds ord er fortegnet i all vår gjerning. Vi kan også gi det praktiske utslag. Noen har med noen

--->

Barneunderet i dine armer

Et under av skjønnhet

Vet du hvilket under du har båret under ditt bryst i 9 mnd og du nå holder i armene dine? Her skal vi ikke skrive om ufattelig sjels- og åndsliv som modner fram. Vi skal heller ikke skrive om et lite barn som ser, hører, lukter, smaker, føler og etter hvert koordinerer alle sanseinntrykkene i en dyp forståelse av virkelighet - men vi skal skrive om det under som celler i denne den lille kroppen er. Vi skrev om det tidl. i Morsdags.h., men nevner her noen ufattelige detaljer:

1. Kroppen inneholder ca. 300000 milliarder celler
2. DNA-strengen i disse cellene har en kunnskapsmasse tilsvarende 1000 bøker.
3. Disse bøkene har 500 sider med minste skrift.

4. De kan kopieres helt riktig ved celledeling - om det ikke skjer en mutasjon - på ca. 20 minutter. Verdens beste kopimaskiner er intet mot dette.
5. Men hvordan styres dette fantastiske biblioteket av kunnskaper som sty-

rer både oppbyggingen av kroppen - den senere reparasjonen, drift og vedlikehold?

I det svenske bladet Genesis kan vi lese om den intelligens som skapte DNA og hvor ufattelig dette er skapt og fungerer. En av skribentene som er godt utrustet med titler og kunnskaper - sier at det går så langt over hans forstand at han bare aner at den er der og det oppleves nesten ubehagelig.

men vi må ikke glemme at Han er en nådig, langmodig og kjærlig Gud, men Han kan regne, sier han i sin lange artikkel om Guds ufattelige intelligens som har skapt og driver alt. **Og denne lille forsvarsløse men vidunderlige skapning hører hjemme i familien hvor det er skapt og skal ha sin omsorg og oppvekst. Det er Skaperens vilje!**

Fort. f.f.s.

fine bibelord i matpakka som de tar fram og leser og kanskje får de også anledning til å gi det til sidemannen. Her er det mange muligheter til å bringe et tegn.

Minnetegnet på hode skal fortelle at Guds ord skal være med på å forme våre holdninger. På denne tid var ikke Guds ord tilgjengelig slik som vi har det. Vi kan ha med bibel eller et Nytestamente. Det skal minne oss om hvor viktig Guds ord er for oss.

Tegnet på dørstolpene og porten.

Du skal skrive dem på dørstolpene i ditt hus og på dine porter. V 9

På dørstolpen i jødiske hjem er det vanlig å ha en mezuzza. Den er ofte en vakkert dekorert beholder med plass til en liten skriftrull og festes på dørstolpen ved inngangen. Den er et offentlig vitnesbyrd om jødisk identitet og tro og forteller at Guds ord blir verdsatt.

Det kan ligge et fint vitnesbyrd i dette. Jeg har sett mennesker som har et sentralt bibelvers i inngangspartiet

til huset. Enda oftere møter jeg et skriftsted i gangen. For eksempel: "Jeg og mitt hus vil tjene Herren," eller det er et annet ord som gir til kjenne at en vil høre Herren til. Men det kan også være at døren vår vitner om hvor vi går og hvilket samfunn vi tilhører. Vi hadde flyttet til et nytt. En tid etter ringte ei kvinne på

døren vår. Hun fortalte at hun var nabo og sier: Jeg forstår at dere er kristne og nå ber jeg dere hjelpe meg slik at også jeg kan bli en kristen. Vår dør og port viste at vi hørte til Herren Jesus Kristus.

La det være et tegn på hvem du hører til!

Med tillatelse av Ove Sandvik

Rallaren som ble evangelist Ei kvinne med hjertet på rette plass

-Robert Karlsen ble ikke skåret over samme lest som folk flest. Han var uhøvlet og grovkornet, men en kan ikke lære ham å kjenne uten å bli glad i ham.

Slik skriver Jens M. Rognsvåg i et portrett av Robert Karlsen, skrevet i boka «Møte med mennesker» fra Sambåndets forlag 1967. Jeg kom nylig over denne boka, og gjengir utdrag fra portrettet av Robert Karlsen som et supplement til tidligere artikler om ham på slektsbloggen min:

Møte med presten og fattigkona

De kom luffende langs landeveien. Rallerne hadde vært på rangel. Maven var like sulten som lommene var tomme. De tok av ved en sidevei, bort mot et stort, hvitt hus. De visste det var prestegården. Kanskje kunne de få en brødiskive der.

De banket på. En pike kom ut. De bar fram ærendet. Kunne det være mulig å få et par brødiskiver? Piken ba dem vente mens hun gikk inn og hørte. Like etter kommer en høy herre ut, fulgt av en stor schæferhund. Han satte hunden på lufferne som la på sprang for livet. Hunden nådde den ene, bet til buksebeinet og flerret det. Lufferen var Robert Karlsen.

Da de var kommet seg unna hunden, saknet de farten. Men sulten var like skrikende. En liten hytte sto nedenfor veien. «Vi går ned der.» sa den ene. «Det kan visst ikke nytte,» sa den andre. «Det er sikkert fattige folk som ikke har noe å gi.» «Vi går likevel!» sa den første. Og de gikk.

En eldre kvinne lukket opp for dem.

Hun sto bare å så på dem mens de bar fram ærende sitt. De fortalte også om besøket i prestegården. «Ja. Kan dere vente annet,» var alt hun sa. «Men kom inn, så skal jeg steke flesk og lage pannekaker». De ble med inn, satte seg og ventet til fleskebitene og pannekakene var

ferdige. Da de hadde forsynt seg godt, tok hun Bibelen sin og leste for dem mens tårene rant. «Jeg har også en sønn som er anleggsarbeider, og som kommer hjem og drikker opp hvert øre,» sa hun. «Derfor har jeg medynk med slike karer.» Så foldet hun hendene over Bibelen og bad til Gud for dem før de gikk. Det var første gang Robert hørte noen be til Gud i et hjem.

«Det var hun som var den rette prest,» sa han til kameraten da de luffet videre fra hytten og den gamle kvinnen. Men minnet om gamlemor fulgte ham seinere. Han så for seg de foldede hender over Bibelen i den fattige hytten.

Gift til Jørpeland

Han var rødgledende kommunist. Han var rallar. Flasken og kortstokken var hans beste kamerater. I 1918 giftet han seg på Jørpeland. Samme prest som hadde konfirmert ham i Oslo, vigde ham på Jørpeland. (I. O. Holsvik) Robert var heldig. Han fikk en god kone. Da de i 1924 bygde eget hus, kom hun med 5000 kroner som hun hadde fått reddet unna og stukket til side, uten at Robert hadde aning om det. En dag hørte han et av barna banne. Sinnet for i ham. Han tok barnet for å gi det juling. Da grep hans kone inn og sa: «Dette har de lært av deg!» Da våknet han. – Han slapp barnet. I hans indre tok det til å tone: Det et menneske sår, skal det også høste.

Robert blir frelst

I 1926 skjedde underet. Robert ble frelst. «Etter et ekteskap i tårer og gråt gjennom åtte år, ble det en ny mann og et nytt hjem,» sier han. Men bak dette under lå en underlig og lang historie. Han hadde kontrakt på et veiarbeid. Arbeidsstedet lå så langt unna at de

Vågen Jørpeland 1924

kunne bare reise hjem i helgene. Han var arbeidsformann og hadde fem menn med seg. De bodde om bord i et losji-fartøy.

En natt ble han vekket av søvnen. Det var liksom en røst som ropte på ham. Han begynte å skjelve – som i skjelte. Han visste ikke hvem som hadde ropt, men ropt var det blitt. Han begynte å storgråte, mens han skalv i angst. En av arbeidskameratene våknet. Han spurte hva som feilte. «Jeg vet ikke,» svarte Robert. «Jeg forstår det ikke.» Kameraten sovnet igjen. Men Robert gikk opp på dekk. I styrehuset var dynamitten oppbevart. Og han hadde nøkkelen. Han ville gjøre ende på seg sjøl. Han gikk inn i styrehuset, skar over en patron, satte fenghette og tråd i. Han puttet patronen i munnen og strøk av fyrstikken. I det samme han skulle tenne på lunten, så han kona og barna for seg i et syn. «Gjør deg intet! Gjør deg intet!» ropte de.

Han la dynamitten fra seg, gikk ned og la seg igjen. Men sove fikk han ikke. Han lå bare og gråt på samme måte. Alle fem kameratene våknet. De satte seg opp i køylene med beina framfor. En av dem, Johannes, var en frafallen. Han tok til å fortelle om Jesus i Getsemane, om veien til Golgata, om at Jesus måtte lide og til sist dø. Da gråt de alle seks. Så vendte Johannes seg til Robert og sa:

- - - - - > s. 23

Norsk Barnevern totalt på avveier

Av lege Brit Høgetveit

(Vært privatpraktiserende lege i over 30 år og fått mye innsyn i forholdet mor-barn og familier.)

Ingress: BBC sa etter en reportasjetur i Naustdal at norsk Barnevernstjeneste (Bvt) "is out off controll". Der Spiegel og flere andre store media har store oppslag om Bvt. Utenlandske jurister og parlamentsmedlemmer i Brussel påpeker grove brudd på religionsfrihet, foreldrerett og en rekke Menneskeretter. Det vitner om et system og en tankeverden som er milelangt unna norsk kultur og vårt folk ikke kan leve med. Dette prøver en å påvise og dokumentere i artikkelen under.

Det er store dimensjoner over dette: I 2015 var det 11800 fosterbarn, bare en fjerdedel var hos slekt. Myndighetene sa i 2013 at man burde unngå å skille søsken, da bodde 6 av 10 fosterbarn ikke sammen med søsken. Nå er det fremdeles ingen forandring. I 2011 mottok 52 100 barn tiltak fra Bvt., nesten et helt årskull. **Så dårlig tror en ikke det står til med norske familier! Det foreligger masse annet materiale av godt kvalifiserte jurister, leger, psykologer o.a. fagfolk på området, opplysende, men skremmende lesning.**

Først: for ikke å bli misforstått: i hjem hvor det er grov vold, seksuelle overgrep eller store rusproblemer, må barna ut av hjemmet, om mulig til annen familie, slik at de ikke mister kontakten med storfamilien hvis de har det. "Blod er tykkere enn vann".

Hva foregår i Bvt. i Norge?

Tre aktuelle hendelser: 1. "Glassjenta" som omtales i Stavanger Aft. særtrykk på 64 s. i jan. -16 om hvordan Bvt./

politiet har behandlet en 15-års jente under barnevernets omsorg.

2. Naustdalsaken fra nov. -15 der 5 barn ble hentet av politiet uten varsel, hvorav ett var et diebarn på 3 mnd. De ble plassert på tre hemmelige adresser i to fylker. Foreldre og barn ble etter min mening hersest med av Bvt. når det gjaldt telefonkontakt og sjeldne besøk av barna, med tilsyn. Psykologspesialist Einar C. Salvesen som ble koblet inn i saken, sa: "Denne saken er så hjerteskjærende at det ikke er til å holde ut."

3. Ikke minst: Mer enn 150 fagfolk sendte bekymringsmelding om Bvt. til statsråd Horne i juni -15. Mange har fått innblikk i konkrete saker og blitt skremt.

Det har i over 25 år vært mye diskusjon om Bvt. Men det har ikke vært enkelt å få vite hva som har vært problematisk. Det bunner i at Bvt. har operert under taushetsplikten, bruk av sakkyndige og at det har vært unntatt offentligheten.

Mange kompetente fagfolk har påpekt mange groteske tilfeller av Bvt.'s inngripen overfor barn uten at det har skjedd så mye for å hjelpe barna.

Retten for foreldre og barn

Advokat Kvilhaug, som så mange andre, var i utgangspunktet positiv til Bvt., men det var tungt å registrere at Bvt. i stor skala bedrev unødvendige og skadelige omsorgsovertagelser, og at Fylkesnemndene over hele landet godtok det. Han, som har jobbet i alle fall over 25 år med Bv.-saker og i alle landsdeler, og har skrevet mye om

Bvt., mener at 80% av omsorgsovertagelsene er unødvendige og burde ha funnet sin løsning i familien. Han sier: "Dagens Barnevern knuser familie og reduserer barnas livskvalitet. Bvt. må tvinges til å samarbeide med foreldrene i stedet for å motarbeide dem." Omsorgsovertagelse forbeholdes tilfeller der barnet må ut av hjemmet, og det er i meget sjeldne tilfeller. Og da - om mulig - familieplassering. Men realiteten er at Bvt. (og Fylkesnemndene og domstoler inklusiv sakkyndige) har den oppfatning av at under omsorgsovertagelse er det best å ha minst mulig kontakt med foreldre og annen slekt.

"En annen viktig faktor for skade, sier Kvilhaug i et intervju i "Dagen", er den svært uheldige praksis som har økt betraktelig de ti seneste årene eller kanskje lengre. Det innebærer at Bvt. i stedet for å avvente en Fylkenemnds behandling, går inn i familien og henter ut barna. Dette gjør de ved selv å lage et hastevedtak og henter barna på skole eller i barnehage uten å varsle foreldrene på forhånd. Barna får ikke snakke med foreldrene, - " De kjøres til Barnehuset til avhør, deretter direkte til et beredskapshjem med fullstendig fremmede mennesker. Foreldrene blir anholdt av politiet til avhør. Det oppleves som **Kafkatilstander** har jeg hørt fra flere andre. Ofte går det lang tid etterpå uten at foreldrene får møte barna og da under tilsyn. Kvilhaug sier videre: "Et hvert fornuftig menneske skjønner at det er svært traumatisk for barna, og derfor er det også lovens forutsetning at dette kun skal skje i meget begrensede unntakstilfel-

ler. Likevel undrestreker Kvilhaug, bryter Bvt. dette i stor skala uten at dette får noen følger - - - - > s. 8

Fort f.s.7

for de ansvarlige. Det er altså ikke slik Bvt. gjerne fremstiller det at de kun tar barn fra foreldre som absolutt siste utvei når det foreligger omsorgssvikt som ikke kan rettes opp ved hjelp til familien.

Norges kanskje fremste ekspert på barnevern, prof. Marianne Haslev Skånland, mener det skal svært lite til før Bvt. går til det mest dramatiske skritt. Hun har en liste på 69 begrunnelser som er brukt i de nordiske land for å ta barna fra foreldrene. Samme type argumenter bruker Bvt. for å hindre at fosterbarna får lov til å komme hjem igjen i saker hvor både barn og foreldre sier klart fra at de ønsker å gjenforenes.

Vi vanlige folk tror ikke våre egne øyne når vi leser disse begrunnelsene. Vi ville ikke ha underskrevet på et eneste av dem. Hun sier: "Det er alvorlig når argumenter av en slik sort tillates i våre rettssaler og til og med aksepteres av våre dommere. Mest avslørende av alt er det at slike argumenter overhode framsettes av Bvt."

Professor Haslev Skånland legger til at det derfor ikke finnes noen annen konklusjon enn denne: "Barn tas fra foreldrene uten noen akseptabel grunn. Sosialarbeidere og psykologer som ivrig argumenterer for å berøve barn deres foreldre, har sine grunner, men de er ikke akseptable og er slett ikke til "barnets beste.""

Forklaringen kan faktisk ligge der. Tone Strømøy, som er lektor i pedago-

gikk ved Høyskolen i Oslo og Akershus og har skrevet boken "Oppdragelse mellom frihet og grenser", sier til NTB i juli -16: "Husk at barna i Norge ikke tilhører foreldrene, da de er et fellesanliggende i landet vårt der alle rundt har felles ansvar." **Rene kulturrevolusjon!**

Psykologer og foreldrerett

Kanskje forstår en litt lettere at dette kan skje når en leser sakkyndig psykolog Sverre Asmerviks kronikk i Aftenposten 28.7.-16 om "Hatet mot (det norske) Barnevern", på bakgrunn av Naustdalsaken. "Hva gjelder Bvt. er neppe noe annet land blitt utsatt for tilsvarende internasjonal fordømmelse som Norge i Naustdalsaken." Starten på den var at et av barna på skolen hadde fortalt at de kunne ha fått en klaps på baken. Skolen meldte det til Bvt., hvor det også kom fram at denne familien var veldig religiøs, spesielt mor. Og det kunne være hemmende for barna stod det i saksdok. Dette førte i april -16 til demonstrasjoner mot norsk Bvt. i ca. 20 land og 64 steder. Jeg nevner også at 103 jurister fra 4 kontinent skrev et skarpt brev til statsminister Erna Solberg hvor de påpekte brudd på religionsfrihet, foreldrerett og menneskeretter. Brevet var veldokumentert og finnes på Kommentar Avis.no

Asmervik sier at det er interessant hva saken avspeiler. Er den et symptom på et tenkesett i norsk barnevern. Han frykter det. Han nevner flere problemer. "Bvt. kan oppnevne sakkyndige som de antar vil støtte deres syn. Noen synes å ha gjort seg økonomisk avhengig av slike oppdrag. Da en advokat spurte en sakkyndig hvordan han "i all verden" kunne være enig med Bvt. i en konkret sak, kan man rolig si at svaret nok kom fra hjertet: "Vet du, jeg har ikke råd til å være uenig med Barnevernet, jeg!"

"En god del fagfolk i ulike profesjoner synes Bb.sloven beskytter foreldrene mer enn barna. Jeg har selv hørt dem si det i åpen rett. Med et slikt utgangs-

punkt kan det knapt ventes objektive vurderinger - disse vil antagelig gå i favør av Barnevernet.

Eksperter skader barna mest

Et ekstremt utslag av tenkemåten avslørte en professor emeritus ved Psykologisk Inst. i Oslo. En kronikk i Morgenbladet i fjor sommer ble avsluttet slik: "Det er bedre at 10 uskyldige foreldre utsettes for omsorgsvedtak, enn at et lite barn vokser opp med vold, rus eller overgrep". Les setningen en gang til. Alle vil si seg enig i den siste del. Men logikken er nesten ikke til å fatte. Han snakker om 10 uskyldige foreldre, men barna da? Om hvert foreldre barn i snitt hadde 2 barn, ville 20 barn bli plassert hos fremmede, helt grunnløst.

Prof. snakker om overgrep, men nevnte feilplassering av 20 barn ville tydeligvis ikke være noe overgrep. Tvert om: I hans hode ville det være en legitim pris for å beskytte 1 barn.

Det som gjør saken særlig alvorlig, er at uttalelsen kommer fra en prof. som gjennom sin lange karriere må ha hatt flere tusen studenter under sitt kateter. Man må kunne spørre: Når noe så dumt kan bli sagt av en ellers begavet mann, hva kan man da ikke vente seg av hans disipler? Den hengivne omfavnelse hans kronikk fikk på sosiale medier, sier forøvrig det meste om nettopp det." Asmervik sier . . . "flere Naustdalsaker kan fort dukke opp dersom denne saken faktisk er et symptom på - - - -> s. 22

Familien, ”det første riket”

Brudekronen bevitner riket

Familien:
”Kristus og
menigheten”

Hvor går grensen mellom foreldrenes makt i forhold til statens

På bakgrunn av Den norske kirkes forslag om å vie likekjønnede, Barnevernets utfordringer av foreldrenes barneoppdragelse - er disse tankene om Bibelsens forståelse av hjem og familie uhyre viktig å få på plass igjen. Endog pedagoger som underviser ved UIO hevder at barna ikke hører foreldrene til, men er et felles anliggende. Dette er nå satt så på spissen at topp internasjonale jurister tar affære overfor Norges statsminister. Norges behandling av familier blir tatt opp i Europarådet osv. **Norge er faktisk det land i Europa hvor familietenkningen står svakest - i motsetning til en rekke andre land der familien er det sentrale.** Pedagogers syn er nevnt, og Europarådet, men endog Dep. som før het ”Familie, barne- og likestillingsdep.”, har sløytet familie. Dette er også påpekt av topp utenlandske jurister. Det er dessverre symptomatisk for Norge. Derfor setter vi på disse sidene fokus på slike helt grunnleggende tanker som cand theol Jørgen Glenthøj tok opp.

Han gjorde det etter at han hadde sett Hitler og nasjonalsosialismens herjinger og oppløsning av familielivet. Han ser også på de lange historiske linjer på en uhyre interessant

og veldokumentert måte.

Selv vokste jeg opp på Hurdal Verk - som i 1945 ble en folkehøyskole - men som under krigen var det første ”Lebensborn hjem” utenfor Tyskland. Her fødte norske jenter 601 barn for tyske offiserer og den ariske rase. Altså direkte menneskeavl ut fra et forskrudd syn på familien, mennesket og livet. De ville rive ”det første riket” og reise ”Det tredje riket” i vilt Gudsopprør. Både på den bakgrunn og mye som har

skjedd fra Familiemeldinga av 1974 til våre dager, gjør at en bør tenke grundig gjennom hva familien, mor og far er og hvilke retter og plikter - frihet de har for sine og barnas liv.

Kan staten overta og bestemme alt omkring foreldrenes barneoppdragelse - eller har ”det første riket” suveren styringen innenfor hjemmets rammer?

Kan staten overta all forvaltning av eiendommene rundt om i landet slik at eieren nok eier, men ikke har noe han skal ha sagt over forvaltningen.?

Disse spørsmål og flere til rører ved dyptpløyende sider ved menneskesynet og menneskets frihet og retter. Folkestyret som bygger på frie hjem, svinner sakte bort, og embetsverk etc. eser ut og tar friheten fra det enkelte menneske og familiene.

Den frie verden var uhyggelig nedrustet - men kom seg etter hvert på beina i kampen mot nazismen. Mot slutten av striden uttalte sir Winston Churchill at det hadde slått han å se hvilken kraft som lå i et folk som var oppfostret i frihet. Dette i motsetning til de ”flinke tyskere” som marsjerte i takt, til de ikke marsjerte mer, men satt på en ruinhaug av en nasjon.

Familien: ”Det første riket”

Glenthøj bruker en rekke underoverskrifter som sier mye. De sentrale av disse er uthevet, og jeg skriver et kort sammendrag av tankene. Vil du vite mer - så bestill heftet til kr. 45,-.

Ægteskabet - en retsinstitusjon.

Han skriver at ekteskapet er en retsinstitusjon, eldre enn kristendommen, men som i kristen tid fikk sin særlige skikkelse gjennom en liturgisk vig-

selshandling. Og i vielsesliturgien finner vi en rekke likhetstrekk til innsettelse av konger, prester - som altså peker hen på Adam og Eva som første menighet og samfunn.

Ordet ”ægte” betyr lovformelig som i det engelske ”my wedded wife.”

Utgangspunktet er at ved lovformelig ægteskap har barnet to fødsler: ”den biologiske ved moderen og den sosiale ved faderens anerkjennelse og navne-givning.” I tillegg kommer dåpens gjensfødsel og den kirkelige sosiale. Så siteres flere GT skriftsteder: ”Hva Gud har samenføjet, må mennesker ikke adskille” som er den teologisk-juridiske understrekning av samhörigheten mann og hustru uttrykt i Adams jubelrop: ”Kød av mit kød og ben af mine ben.”

Endelig understrekes det dype alvor for de to, barn og samfunn: ”Hvor samhörighedens hellige og uantastelighed ikke anerkjendes, står veien for livstruende kræfter åben.” Han henviser til de 10 bud—livets regler!

Ægteskabet indgås for staten, ikke af staten.

Før var ekteskapet en sak ordnet mellom kirken og familien. Rundt 1600 tallet kom staten inn. Nå er det staten som verner om inngåelsen, at den er frivillig og gjensidig bindende også i eiendomsfelleskap. ”Hva rettsstaten gjør, er, - - - at den sikrer at der ikke er tale om falske forutsetninger.”

Bindende spørsmål.

”Vil du ha NN som hos deg står til ektemann/ektehustru” Det forteller oss at ekteskapet inngås i rettsstaten ”for, men ikke av den offentlige myndighet. Her er grensen for statens makt. Men rettsstaten har til oppgave å verne det inngåtte ekteskap i dets hellighet og uantastelighet.” For det lyder videre: ”Vil du elske og ære ham/henne i motgang og medgang - - - inn-til døden skiller dere ad.”

- - - ->

Ringvekslingens symbolikk.

Ringvekslingen er et symbol på verdighet og innsettelse i et embede (investetur, høytidelig innsettelse i embedet) noe vi kjenner igjen fra farens mottagelse av den fortapte sønn. Alt mitt er ditt!

Håndslaget symbolikk.

"Efter håndslaget konstanterer pres-ten disse forutsetninger tilstede" Det er bekreftet foran Gud og alle til stede.

Ægteskabs erklæringen med vitner

"For Guds ansikt og i disse vitners nærvær har dere nå lovet hverandre at dere vil leve sammen i ekteskapet, og gitt hverandre hånden på det. Derfor erklærer jeg at dere er rette ektefolk". Her er en lengre utredning om den saken i rettsteologisk sammenheng.

Ægteskabsvelsignelsen.

Det ref. til Guds skapelse før syndefallet og understrekes Guds forordning av både Moses og Jesus. Det er derfor ikke å undres over at brudevielsesliturgien har trekk felles både med de gamle kongekroningsritualer, og med presteordinasjonsritualet.

"Brudevielsen er i virkeligheten en kroningsseremoni, fordi ekteskapet har

grunntrekk felles med et kongerike. I ekteskapet har foreldrene lovgivende og utøvende og dømmende myndighet

"Brudevielsen er i virkeligheten en kroningsseremoni, fordi ekteskapet har grunntrekk felles med et kongerike. I ekteskapet har foreldrene lovgivende og utøvende og dømmende myndighet innenfor hjemmets rammer. Det ser man allerede i skapelsesberetningen i 1. Moseb. 1 hvor mann og kvinne ble satt som et kongepar til å "herske" over jorden som Guds statholdere.

innenfor hjemmets rammer. Det ser man allerede i skapelsesberetningen i 1. Moseb. 1 hvor mann og kvinne ble satt som et kongepar til å "herske" over jorden som Guds statholdere. Å være ektemann og ektehustru er å være innsett i et kongelig embede. Hvor brudekronen ennå brukes i Sverige, synliggjøres dette.

BRUDEKRONEN

Mye mer kunne vært skrevet om dette som man i dag tar ganske lett på, men vi skal bruke den siste spalteplassen på litt om røttene til brudekronen. På internett har en plukket

opp at Adam og Eva i Paradis bar rosekranser i håret som symbol på ubeskadet gudlighet og viet av Gud. Men i syndefallet er denne kransen tapt og omgjort til en tornekrans for han som frelste oss tilbake til livet. Altså en frelseshistorisk forståelse. Bibelen taler også i Åp.3,11 "for at ingen skal ta din krone" altså sjelens himmelkrone.

"Den mest konsekvensrike begivenhet i utviklingen av kranssymbolet skjer imidlertid, da seierskransen møtes med brudekransen og de to kransene nærmest vikler seg sammen i dere betydningssfære. I tillegg kommer den ytterligere forøkelsen av kransens rike symbol, at seierskransen og brudekransen også vikles sammen med Jesu tornekrans. (Fra en danske nettside)

Dette har dype røtter i norsk kultur. Tidemand malte et vakkert bilde av barn som beundret i andektighet "Bestemors brudekroner." Vi ser den i "Brudeferd i Hardanger". Har vi med denne lille skisse fått noen av våre lesere til å søke videre på - ikke bare skjønnhet i vår nordiske arv - men også det dype budskap den bringer oss - vil vi være glad.* J.H.

Biografi om Aagot Noss.

*Hovudplagg og brudekroner
var Aagot opptatt av gjennom
heile livet.*

"Tradisjonen tru. Om folkegranskar" Novus forl. 2016

skrevet av Anne Lognvik. Kr. 195. Boken ble vi oppmerksom på da vi arbeidet med Morsd.h. 2017 som jo handler om brud med kronen. Boken er riktignok en biografi, men inneholder masse stoff om kvinne- og brudedrakter og litt også om brudekroner og en del fra Setesdal.

Etter som jeg skummet gjennom boken på jakt etter det stoffet som jeg trengte til M.h., steg det fram en uhyre grundig og arbeidsom dame som hadde gitt ut 13 bøker og en rekke filmer m.m. Hun hadde en rekke utmerkelser som Kongens fortjenstmedalje i gull og St. Olavs Orden av gjævaste merke.

Hun trålet land og strand rundt - helst på sykkel og til fots - og vant

utrolig godt innpass i folk med sitt malmlfulle og ekte landsmål fra Ål i Hallingdal. Med sitt dyptloddende vesen og respekt for folket hun talte med, fikk hun fram - ikke bare mange detaljer om bunader og utstyr som hørte med - men også en videre sammenheng omkring bruk og miljø. Etter hvert ble hun kjent også i utlandet. "Krone og skaut" het ei bok fra

1996 - som vi ikke har fått sett på før M.h. skulle redigeres. Men av biografien skjønner vi at det var det grundige registreringsarbeid som var hennes styrke og interesse. Men hun satte oss på sporet av videre søk etter røttene og kronas betydning. Boken er grundig, vakker og velutstyrt og godt illustrert. Vel verdt de knapt 200 kr. 1996. (Bildene fra boken)

Herrens Ord er Herrens gave

Av **Jørgen Høgetveit** i møte med Lutheråret (1517-2017)

Salig er Guds store gave gitt til fred på julenatt i en syndfull, fallen verden, kommer Frelser - sjelens skatt

Omgitt av Guds engelhærer syngende om fred på jord. Her er Han som skaper freden, Han er Gud - Guds eget Ord.

Hør det Ordet - se Guds gave, du er frelst til salighet Aldri skal din vandring ende i den onde evighet.

Gled deg nå ved julens budskap, mange ser ei sannhets

vei. Bortforklarer denne sannhet, som er evig liv for deg

Hør du Ordet - tal det tydelig tal frimodig om Guds vei, Jesus - Ordet - er det under, gitt i julenatt til deg

Vær ei redd i disse tider Skriften hel har seiersmakt Tal frimodig Ordets sannhet ta i tro kun kraftig fatt.*

Brente ikke vårt hjerte?

"Og de sa til hverandre: Brente ikke vårt hjerte i oss da han talte til oss på veien

og opplot skriftene for oss. Og de stod opp i samme stund og vendte tilbake til Jerusalem, og de fant de elleve samlet, og dem som var med dem, og disse sa: Herren er sannelig oppstanden, og er sett av Simeon." Luk. 24, 32-34.

Forbandet være det liv, som man lever blot for sig selv og ikke for sin næste. På den anden side, velsignet være det liv, som man ikke lever for sig selv, men for sin næste ved at tjene ham med lære, retledning og hjælp og hvad han ellers måtte trænge til.

Martin Luther

SKRIFTEN.NET [facebook.com/Skriften](https://www.facebook.com/Skriften) twitter.com/Skriften

Brorson, en sentral bærer av lutherarven i Norden: Biskop og salmediktar H. A. Brorson skreiv slik i 1735, og det gjeld ennå:

**Nå da til lykke med kampen, kristen sjel!
Deg intet trykke, her er Immanuel.
Legg deg på sinne at Jesus med deg går,
fatt mot å vinne det alt på troen står.
La Satan finne hva Kristi kraft formår!**

Eg lengtar so heim

To gamle misjonskvinner synger avskjedssangen

Det var gebursdagsfeiring, 95 år men det ble litt mer enn festlig lag da Kitty Fjell 93 år satte seg til pianoet og tryllet fram de myke tonene som alltid dukket fram når hun spilte. De myke anslagene beholdt hun langt opp i alderdommen, endog når tankene begynte å svikte. Og så stilte bursdagsbarnet, hennes søster, gammel misjonær og mange barns mor, og bestemor - Lilly Ljønes seg ved siden av og stemte i denne sangen fra hjertene.

Eg lengtar so heim

Eg lengtar så heim til heimen min, Til-songen i livsens lundar. Å, var eg nå vel der komen inn, Mitt hjarte så sårt det stundar! For heimen eg ser så fager der Når lengsla i draum ho blundar.

Og draumen min er den Jakobs draum, Mitt hjarta ved synet bankar. Høyr, englane kjem med tonestraum, Dei nedetter stigen vankar! Å, er du nå der, min engel kjær Som sjeler til himlen sankar.

Å, lyfte meg du på vengja di, Eg høgare opp vil fara! Eg lengtar å verta himmelfri, Kor lenge vil ferda vara? På høgaste trinn er himlen min, Og Gud vil mi lengting svara. Ja, her Guds hus og himlens port, Og her vil eg alltid vera. Kan henda den porten opnast fort, Då englar

meg inn vil bera. Då lengtar eg ei, å nei - å nei! Då syng eg til Herrens æra. Sb 859, Matias Orheim 1908

Det ble en velsignet stund som knapt noen av familien kommer til å glemme. Sangen og budskapet var et budskap i seg selv, det trengtes ikke noen flere ord.

Til LYKKE MOR

med Morsdagen

Barnebønn

Kjære far og kjære mor,
alle som er voksen stor,
som har fått så mangt å vite,
husk at småbarn vet så lite.

Gi oss derfor kjærlig svar
når vi, mange spørsmål har.
Gjør vi noe ikke riktig,
vis oss veien da forsiktig.

Vi fikk rene øine to,
vi fikk tillit, vi fikk tro.
Det, som gode ånder ga oss,
kjære, ta det ikke fra oss.

Når vi selv blir far og mor,
eller lærer mektig stor,
give Gud at vi da skjønner,
disse enkle barnebønner.

Bønnetjenesten Lys for Norge

Bønnetjenesten Lys for Norge har flere medbedere rundt om i landet. Vi tar imot bønnebegjæringer, som vi forkorter og trykker i anonym form i Lys, og det varsler våre medbedere.

Gjennom årene får vi rundt 150 henvendelser.

Bønnebegjæringene blir også tatt med til bønnemøte vi har i AKF-senteret hver lørdag kl.13,00.

Vær frimodig og send oss dine bønneemner fra de helt

personlige saker til de store nasjonale ting som ligger deg på hjertet.

Samtidig ønsker vi at det skal bli med mange flere i denne tjenesten rundt om i landet. De som melder seg, vil bli registrert og varslet gjennom Lys' bønne-spalte og SMS om bønnebegjæringene.

* * *

I AKF har vi ikke andre inntekter enn gaver, kontingent, salg av Morsdagsheftet, kassetter og hefter. Derfor ønsker vi også at gruppen kunne være med i givertjenesten til arbeidet. Du kan sette en bøsse på bordet, som dere tømmer en gang i året og sender oss. Minn Herren om dette arbeidet. Vær frimodig, skriv til:

A.K.F.
Boks 196. 4734 Evje.
Tlf.: 379 - 31 053.

GAVEABONNEMENT

Aksjon Lys

Du har gjerne en slektning, venn eller andre du vil glede med et årsabonnement på LYS med Morsdagheftet. Du skriver vedkommendes navn t.v. under på denne siden og sender det til AKF. Vi sender Morsdagsh. med en hilsen fra deg til den du vil gi gaveabonnementet til.

Bortenfor til høyre kan du tegne deg selv som selger av Morsdagsheftet. Om du kunne tenke deg å organisere en flokk barn som selgere - vil du nå lengre ut. Vi gir god provisjon. Pris for Morsdagsheftet er kr. 50.-.

Prisen er kun kr. 200,- for fire ordinære nr. pluss Morsdagsheftet

Kontingent 2017

Innbetalingen av kontingenten betyr meget for bladet og for vår virksomhet for øvrig. Egen giro følger til våre faste abonnenter. På forhånd takk.

Kikk inn på www.Kommentar-Avisa.no

Jeg bestiller med dette:

..... Lys m.Morsd.h. kr. 200,- til:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Jeg ønsker å selge

Morsdagsheftet

neste år: ..... antall.

Bestilling på hefter og bøker kan du skrive her:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

(Skriv tydelig navn og adr.)

Til

AKF/ Krossen Media

Boks 196. 4734 Evje.

*****

Fra:

.....
.....
.....

Avsenders navn/adr.postnr.sted/tlf.

**God og toppaktuell lesning:
www.Kommentar-Avisa.no**

Hverdagserfaringer og tanker rundt det å ha barn - hjemme og på skolen.

Vidunderlig gave og stort ansvar

Det å bli foreldre til et lite barn er en stor gave og et stort ansvar. Det lille barnet skal mor og far sørge for både når det gjelder det legemlige og det åndelige. En troende mor og far kan kjenne på en beven ovenfor dette, og da spesielt med tanke på det åndelige ansvaret en har fått. Vi har blitt betrodd en ny evighetsvandrer, som er født inn i dette livet med et hjerte som er preget av syndefallet. Dette lille barnet skal vi som foreldre få gi til Jesus i dåpen, slik at det gjennom dåpens gave og under kan få bli et Guds barn. Som et hvert liv trenger næring, trenger det nye livet i barnet også åndelig næring. Der kommer vår oppgave som troende foreldre inn. Vi er satt til å «lære dem å holde alt jeg har befalt dere» (Matt.28 20: Dåpsbefalingen)

Dette krever tid, omtanke og beviste valg. Hvordan kan vi som foreldre sørge for at barna får mat og åndelig næring for sitt gudsliv, og hva kan forhindre dette livet i å få livsvilkår?

Tid sammen med barna tror jeg er av avgjørende betydning når det gjelder dette. Det at vi er til stede i barnas liv og først og fremst gir dem omsorg og kjærlighet, vil gi dem en grunnleggende trygghet og visshet om at de er elsket. Da vil også det vi setter av grenser og tilrettevisning bli oppfattet på den bakgrunn – «mor og far vil meg vel» - selv om de ikke liker at de blir irettesatt. Tid

til husandakt og tid til å kunne lese for de små fra barnebibler for eksempel gir de små daglige drypp av bibelske sannheter og kjennskap til bibelens fortellinger. Er man hjemme med små eller større barn, kan det dessuten være mange anledninger i løpet av en dag til samtaler om åndelige spørsmål eller moralske temaer. Det har jeg selv erfart.

Himmelen god - ut av verdens klør

En gang vi så på fuglene på fuglebrettet, snakket vi om rovfugler og rovdyr som dreper andre mindre dyr og fugler og spiser dem. Naturens verden er brutal. Men i paradiset var det ikke slik, og i Himmelen vil det ikke bli slik, sa jeg, for der vil alt være fullkomment, ingen død og lidelse, alt vil bare være godt. Da sa den lille gutten vår på ca 5 år. «Jeg tror ikke jeg kommer dit jeg.» «Hvorfor ikke det?», spurte jeg. «Fordi jeg er så slem», svarte han. Det gjorde vondt i en mors hjerte å høre. Jeg måtte fortelle han at mamma heller ikke var slik som hun skulle være, men derfor trengte hun Jesus som sin frelser. **Så fortalte jeg igjen om hvorfor Jesus måtte komme, fordi vi ikke er slik Gud sier den må være som skal kunne komme til Himmelen. Men fordi Jesus døde for våre synder, døde for de gangene han var slem, døde for mamma også, så kan både han og mamma og alle som tar imot Jesus i hjertet sitt komme dit hvor alt er godt. Så ba vi en bønn sammen der ved vinduet om at Jesus måtte få være den lille gutten vår sin frelser.**

Helliges samfunn og barneuro

Når det gjelder å ta barna med i de helliges samfunn, så tror jeg det er helt avgjørende at barna er med på helt vanlige møter fra de er små. Da blir de kjent med sangene, de blir kjent med menneskene som kommer på møte og de får

oppleve at de hører med i forsamlingen. Ikke alle har barn som klarer å sitte stille under et møte, men likevel tror jeg det er veldig viktig at de blir tatt med, og heller tatt med ut av salen, for at de ikke skal forstyrre for mye, hvis de blir urolige. Etter hvert lærer de seg «møtekultur». Personlig har jeg mange år som «gangsliter» med urolige barn. Det meste går nok «over hodet» på de minste, men de får også med seg mer enn vi aner. Litt og litt blir fanget opp i hjertet og fører til bevissthet av ord, uttrykk, bibelfortellinger og sanger. Et av våre barn sa plutselig en gang: I dag skjønte jeg nesten alt som NN sa på møtet. Vi må ikke undervurdere Den Hellige Ånds gjerning i de små barnehjertene. Selv har jeg opplevd at noen av barna våre, etter et møte, da de skulle legge seg om kvelden, kjente seg anfektet, og hvor jeg måtte samtale med dem og be sammen med dem om at de måtte få være Guds barn for Jesu skyld. Denne erkjennelsen tror jeg ikke barna får hvis det de hører av taler eller andakter har gjennomgangstonen: «Du er du og du duger og du passer perfekt i Guds hånd».

Da de eldste begynte på skolen, kom de etter noen få dager og sa: «De banner så når de sparker fotball.» Dette pluss det at kamper og trening kan komme til å kollidere med møter, gjorde at vi ikke har hatt barna med i organisert idrett. Frivillig velge å sende barna til aktiviteter

hvor banning var en «naturlig» måte å uttrykke glede og sinne på, det valgte vi som foreldre å si nei til. Dette forklarte vi for barna; at det ikke var fotballen det var noe galt med, men alt det som du fikk med på kjøpet. Så selv om de var både glade i og flinke til å sparke fotball, så lot vi dem ikke begynne med det. I tillegg ville det ofte komme til å kollidere med møtevirksomheten som vi så på som mye mer viktig. At fotballen kan sluke et barn er det vel ingen tvil om, og miljøet rundt ville også kunne komme til å binde barna mer til flokken rundt idretten enn til venneflokken på bedehuset. Et barn som ønsker å følge Jesus har også et kjød, som trekker en annen vei, og langt flere har mistet troen i fotball- og idrettsmiljøene enn de som har blitt vunnet eller bevart. Et moment som er viktig i den sammenheng er at sier man nei til noe, må man også si ja til noe annet og bedre. Barn kan ikke leve i et vakuum, der ingenting er bra. Alt som er ære verdt, legg vinn på det, står det. Sunne aktiviteter der barna får utfolde seg både fysisk og kreativt gir barna sunn og ekte livsglede og trivsel.

Kristne friskoler - hjelp i off. barneskoler hvor de fleste går

Noen steder i landet er man i den situasjonen at man kan sende barna til en kristen grunnskole. Det gir store muligheter til å gi barna bibelsk kunnskap og få formidlet den kristne tro på en slik måte at de kan bli bevart i sin tro og vokse i nåde og kjennskap til Jesus. «Kunnskap er tennved for den hellige ånd». De barna som går i den offentlige skolen har andre utfordringer, men også muligheter. De kan enkelte steder oppleve at de er den eneste i klassen som kommer fra et kristent hjem. Det kan oppleves veldig forskjellig, for barn er så forskjellige. Noen er utadvendte og frimodige, andre er stille eller usikre. For de andre elevene (eller lærerne) på skolen, som ikke er kristne, så er kanskje møtet med disse barna fra kristne hjem og deres foreldre den eneste kontakt og erfaring de har med kristen tro og liv. Denne kontakten og erfaringen

ville de ikke fått hvis disse barna ikke hadde gått der. Barn fra troende hjem kan være små lys for Jesus i skolehverdagen. Et av barna våre skrev en gang et fint kort som hang på skolesekken hvor det stod: «Jeg er en kristen og vil det være om hele verden så av meg ler.» Det kortet var det naturlig nok flere som så og kommenterte. En annen opplevde at flere gutter på ungdomsskolen skulle gjøre narr av hva han trodde på, men det endte opp med at situasjonen ble snudd og han fikk avlegge et langt og personlig vitnesbyrd for disse guttene om hva han trodde på.

En dag kom et av barna våre hjem og sa: Det er mange som tror på Gud, men det er få som tror på Jesus. Dette hadde det blitt snakket og spurt om i garderoben på skolen. Hvem som trodde på Gud, og hvem som trodde på Jesus. Mange trodde tydeligvis på en gud, men ikke på Jesus. Det er nok ikke bare for barn det er slik. En høyere makt over seg kan nok mange tenke finnes. Men at Jesus er Guds sønn og eneste veien til frelse, vil få godta.

Som troende foreldre har vi mulighet til å be om fritak fra ting vi opplever som krenkende eller i strid med egen overbevisning og tro. Da vi ba om fritak fra dans, lurte læreren på om barna da ikke ville kjenne seg utenfor når de ble større og kom ut i vanlige ungdomsmiljøer. Til det svarte vi at det var ikke slike sammenhenger vi ville at våre barn skulle kjenne seg hjemme i. Tar man opp ting på en rolig, saklig og ordentlig måte, så er vår erfaring at vi blir lyttet til, tatt hensyn til, om enn ikke forstått. (Den verdslige læreren hadde nok ikke forståelse for hvorfor vi ba barnet vårt fri fra en konsert med støyende populærmusikk, men barnet fikk fri.) **Barn fra troende hjem får til fulle kjenne på det å være i verden, men ikke av verden, når de går i den offentlige skole. Det kan få forskjellige følger.** Noen forlater troen på Jesus, fordi de ikke vil være annerledes, man vil skikke seg lik med denne verden. Et forsiktig og usikkert barn lider kanskje i stillhet i en skolehverdag som mange steder er

preget av banning og stygt snakk. Men noen kan også komme styrket ut som kristen, for man har stått alene i strømmen hvor de andre har gått en annen vei. De har stadig blitt utfordret på sin tro, sine meninger og sine valg, som ofte har vært annerledes enn til de andre i klassen.

Nærhet og fortrolighet

Det er utrolig viktig at barna opplever at de kan ha vår fortrolighet, at de vil og våger å betro seg til oss om sine gleder og sorger. Men da trenger de at vi er der og har tid til å lytte. En gang kom et av barna hjem fra skolen og jeg så at noe var leit. Jeg oppfordret han til å si hva det var. «Det handler ikke om meg, men jeg tenker på de i klassen min. Jeg er så glad i dem, men så veit de nesten ingenting om Jesus og kristendom og da kommer de jo ikke til Himmelen», svarte han og begynte å gråte. Da måtte jeg holde rundt ham og si at det er noe som burde plage oss alle mye mer. Vi fikk en samtale om det, hvor jeg oppmuntret han til å være en god kamerat som var til å stole på, fortelle hva han trodde på hvis han fikk anledning til det og så kunne han be for dem. Etter denne samtalen tenkte jeg: Hvor glad jeg er for at jeg er hjemme og kan møte barna når de kommer hjem, med sine opplevelser, gleder og sorger og få høre dem mens det ennå er ferskt i minne. Hadde jeg vært i jobb og kommet hjem lenge etterpå, kan det hende disse tankene hadde blitt glemt og ikke nevnt for noen.

Forbønn oppgaver for mor og far

Tiden går og plutselig er barna store og flytter ut. Da vil det for alvor vise seg, når de selv skal prøve sine egne vinger, om det de har hørt og lært hjemme hos mor og far og i den kristne forsamling har blitt deres eget. Ikke noe ønske er større hos en troende mor og far enn at Jesus har fått bli deres personlige og umistelige frelser. Fra nå av blir forbønn den gjerning vi i første rekke kan gjøre for våre barn. Denne gjerningen vil følge oss til vår dødsdag, og det viktigste i den bønningen er dette: «La oss bli i Himlen sammen vi som var det her på jord» **En mor. Uth. Av red.**

Andakt

Av

Hans Trygve Aarstad

Det er to ting jeg vil prøve å peke på i denne andakten.

For noen år siden var jeg på et formiddagsmøte. Der stod det fram et barnekor og sang. Noen av dem gikk vel i småskolen, og en del var førskolebarn. De sang så rent og klart med tydelig tekst. Et par strofer bet seg fast hos meg: "Jeg hører evigheten til - - - Jeg er en gjest her nede." "Du som leser disse linjene, og jeg som skriver, kan vi stemme i sammen med disse småbarna: "Jeg hører evigheten til. Jeg er en gjest her nede." Du skulle ha sett dem der de stod, de så virkelig så glade og fornøyde ut, de smilte mens de sang.

" Men vi har vårt hjemland i himmelen." Fil. 3,20. I en eldre oversettelse: " vårt borgersamfund er i

himmelen. "Der har vi altså alle våre borgerrettigheter. Var det rart at de små smilte og var glade der de sang. De visste de var himmelborgere, de.

"Eg er ein gjest i verda, På reis som framand her. Den trøyst eg har på ferda: Min heim i himlen er. Langt bortom tidsens strand, Der strålar livsens land. Eg er ein gjest i verda, Min heim i Himlen er." Sangb. 858, v. 1.

En spurte en gang om jeg syntes det var rett å feire nattverd på et "ikke hellig " -sted. Jo, der de hellige samles om Guds Ord, der er Herren selv tilstede, og der Han er, der helliger Han selv stedet. Flere steder i Ordet er Guds barn kalt "De hellige".

Ef. 1,1 "til de hellige i Efesus," og i Kol.1,2. "til de hellige og troende brødre," og flere andre steder er vi kalt hellige. Og er vi hellige, er vi fullkomne. -Det er for tanken altfor stort.

Men "i det verk Han gjorde, er eg fullkommen

rein."

Per Nordsletten synger slik, og du og jeg kan også stemme i: "min Frelser så kjær Kan du slik som jeg er, Ta i mot meg og feste til brud? Og kan du ha meg kjær Selv så hellig jeg er, da er du en forunderlig Gud.— -

Ja, ditt Ord sier så At jeg nåde skal få, At du ikke min synd minnes mer. Ditt velsignede blod Gir meg nåde og mot Til å tro at min brudgom du er."

Må vi leve og hvile i denne sannhet. Dette holder når jord og himmel forgår. "Mine Ord skal aldri noensinne forgå," sier vår Frelser og bror.*

Dag Arneson på Gjennestad

I dag tenker jeg på at det første jeg var, egentlig var et foster...

Til den minste av de minste.

Bare et foster og det var så lite og hvem du var vil vi aldri få vite. Hadde du vært velkommen i verden, noen som ville vært med deg på ferden?

Du var et liv, nå er du et savn vil noen huske deg, fikk du et navn?

Heldigvis vet vi, det finnes en himmel et sted der høyt over stjernenes vrimmel, et sted der hver barnlige sjel vil bli gjemt, alle velkomne og ingen blir glemt.

Salig er den som gudstroen eier Død, hvor er din brodd, hvor er din seier? .... og noen blir ikke mer - ikke her nede i alle fall.

Kongen i kamp med Gamle Adam og Eva

Avdøde sokneprest Erling Ruud har fortalt en anekdote om en gang Fridtjof Nansens hustru, Eva, ble presentert for kong Oskar 2. på slottet i Kristiania.

«Ditt navn Eva minner meg om vår felles stammoder,» sa kongen.

Eva Nansen svarte: «Tror virkelig Deres Majestet på den gamle historien om Adam og Eva?»

Til det svarte kongen: «Hur Eva har det, vet jag inte, men att Adam lever, det vet jag, för honom kämpar jag mot varenda dag.»

«Den gamle Adam» er et uttrykk eldre troende kjenner godt til. Uttrykket er en personliggjøring av den onde naturen i oss, den lysten vi har til å gjøre det som ikke er rett og riktig.

Bibelen kaller denne onde naturen for kjødet.

Er vi ærlige, og det bør vi være, merker de fleste av oss ganske ofte en lyst til å gjøre noe stygt mot andre, misunne, baktale og stjele. Det er ikke sikkert at vi krenker budet om ikke bryte å ekteskapet eller slå i hjel, men selv de onde tankene og lystene er faktisk noe ondt i Guds øyne, noe vi bør ta avstand fra.

Da kong Oskar bekjente at han kjempet mot Adam hver eneste dag – hva tenkte han på da?

Kampen går ut på å si nei til det syndige, avvise fristelsen og be Gud om

og gå videre.

Men å slutte fred med synden, unnskyldte den, det er en farlig vei, om det så bare handler om å fantasere om synd i tankene.

«Adam kämpar jag mot varenda dag,» sa gamlekongen. Og dermed har han vist oss en sentral og viktig verdi, som ikke må bli borte: Kamp mot det onde. Hvordan kan denne kampen føres? Apostelen Paulus svarer slik: «Vandre i Ånden! Så skal dere ikke fullføre kjødets lyst. For kjødet begjærer imot Ånden, og Ånden imot kjødet. De to står hverandre imot, for at dere ikke skal gjøre det dere vil ... De som hører Kristus Jesus til, har korsfestet kjødet med dets lidenskaper og lyster. Dersom vi lever i Ånden, da la oss òg vandre i Ånden!»

Å vandre i Ånden innebærer å la im-

å bevare oss fra det onde. Også kristne mennesker kan falle i synd. Da er tiden for å be Gud og mennesker om tilgivelse, reise seg

pulsene fra Gud og hans ord prege hverdagen vår.

Når jeg lever i kamp med min gamle Adam og Eva, er det ingen hjelp å bli opptatt bare av det negative. Tenk på Kristi kjærlighet, den han har vist ved å frelse oss. Da følger jeg Jesus ved å korsfeste kjødet med dets lidenskaper og lyster, som Paulus sier. Jeg utleverer det onde i meg til å dø.

Det er ikke gjort en gang for alle. For Adam lever og frister til å gå bort fra Guds vei.

Salmedikteren Brorson skrev: «Begynt er ikke endt, det merk i tide. Du som har Jesus kjent, bli ved å stride.»

Bibelen sier: «Strid troens gode strid! Grip det evige liv som du ble kalt til.»

Luther trøster: «Selv om du har onde tanker, skal du ikke fortvile for det. Se bare til at du ikke lar deg ta til fange av dem.»

Og et annet sted sier Luther: «Vi må yte motstand mot de urene tankene, ikke godta dem, og samtidig tigge Gud om hjelp.»

Denne kampen er viktig.

Bestemor får eit syn

Av Nils Dybdal-Holthe

(Fortalt litt ulikt i slekta. Eg har det frå tante Adelheid)

I 1905 døydde bestefar. Han fekk lungebetennelse og måtte sendast med båt til sjukehuset i Stavanger. Det var ein sjukdom til døden i den tida. Bestemor var og sjuk og låg på salen. Då båten kom frå byen med flagget på halv stang, sa ho: Det er mannen min. Ho hadde 9 bom - den minste var eitt år gåmål. Trygd og

Ei natt hadde ho ei slik tung stund. Ho visste ikkje om det var draum eller eit syn Gud spanderte på henne. Ho var langt frå overspent. Men ho såg det soleklart: Nede ved enden av

pensjon var ikkje oppfunnen for vanlege folk, og ho tenkte nok med gru på framtida.

senga kom Jesus gåande, han bar krossen med seg. Ved fotenden nikka han til henne og gjekk vidare.

Den morgenen var det klart for den 43 år gamle Åsa: Jesus bar krossen for henne til Golgata, og nå ville han bera henne vidare. Framtida var ukjent, men Jesus var med. Ho fekk leva i 44 år til før ho møtte mannen sin att i himmelen. Og det ho såg den natta i 1905, var sanning for henne kvar dag. Trass i to store krigar, fekk ho røynta det misjonsbodet seier: Sjå, eg er med dykk alle dagar.*

Der Luther og Debora levde

En historisk vandring i Luthers, Deboras, Bach's og Händels evangeliske rike

I denne fotomontasjen skal vi undre oss over hva som skjedde i det tyske landskap fra ca. 1500 til rundt 1700. Vi vandrer litt i Luthers fotspor og ser hva som utviklet seg i kampen han og hans sterke praktiske kone, Katarina von Bora stod i.

Vår formann og hans datter gjorde for få år siden en tur i Luthers fotspor. Vi har fått tilgang på et fint oppsatt album med bilder og tekst - hvor du kan følge turen med de røde piler på kartet.

Vi ventet med stoffet for å feire Wittenberg 1517—2017 da Luther slo opp sine 95 teser på kirkedøren - og hammersla-

forfatter Kjell Dahlenes hefte: "Martin Luther reformatoren, Katharina von Bora, Luther som sal-

medikter." Et kortfattet hefte på 62 s. men likevel fyldig og en god innføring. Vi har noen få hefter igjen for. Kr. 65,-. Men før vi skriver om Luther, er det knapt for mye sagt at den ånd og kultur som levde i disse områdene etter Luther og reformasjonen - ga grobunnen for denne mektige kulturen som utviklet seg på familie-, skolesektoren og innen kirken ved Bach - og ikke minst med kanskje det største verk som er skapt: MESSIAS, av Händel.

Skisse av Luther og hans gode Katharina von Bora.- - ->

Kartet viser reiseruta. Følg pilene fra Berlin til Dresden osv. H oppe i bildet står for Händels fødested, L for Luther og B for Bach. I dette området ble den bibelske arv fornyet fra bunnen og gjennomsyret folket så mektig at det utviklet seg et helt nytt kulturliv innen utdanning, musikk og en rekke andre områder i kirke og samfunn. Det har preget de Nordiske og anglo-amerikanske riker i århundrer og spredd det frelsende budskap til verdens ende.

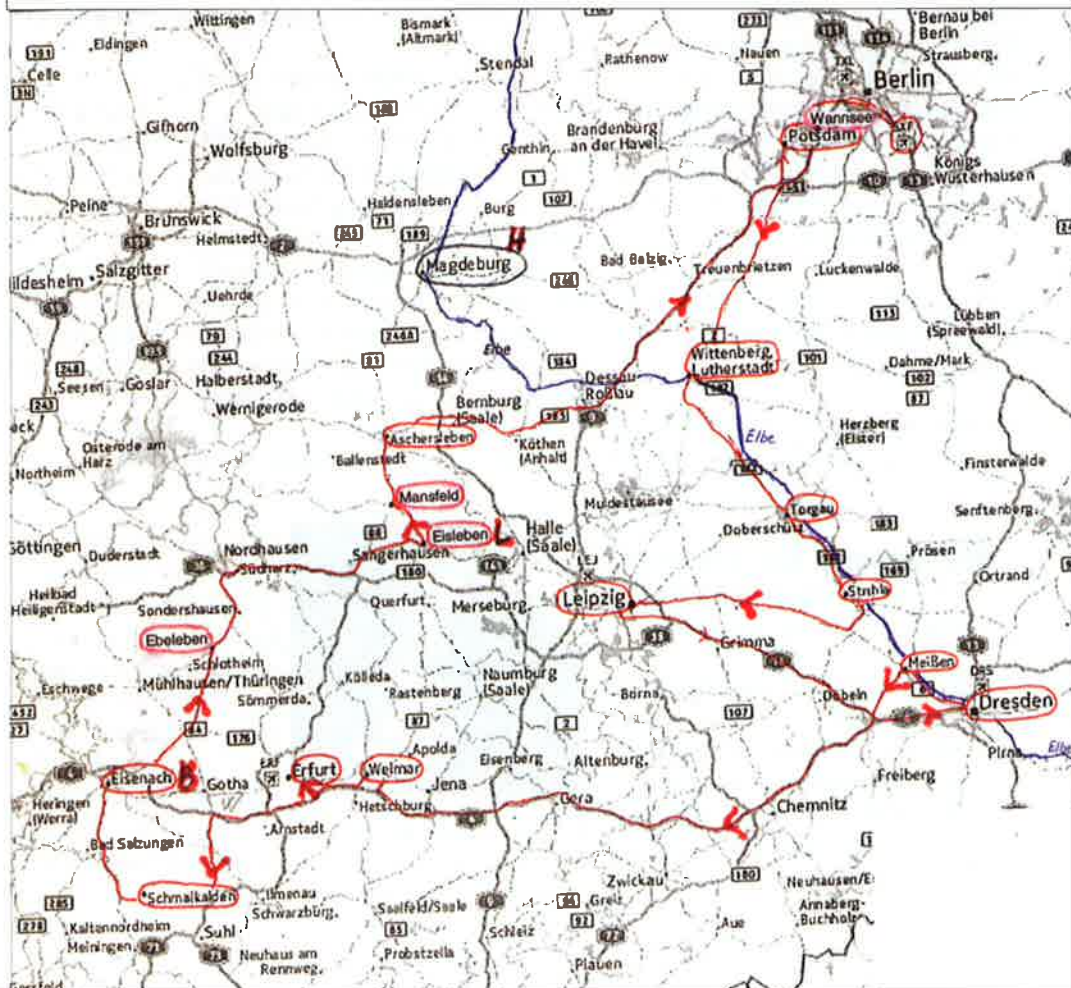
gupa. Men etter hvert som budskapet "Troen alene, på nåden alene på Skriften alene" - rettferdiggjort av tro nådde ut - fikk det en gjennomgripende frigjørende virkning fra det innerste sjelsliv og ut i menighet og samfunnsliv.

Det som kom, ble til en stor velsignelse for hele Nord-Europa og delvis for verden. Det underlige er at her ble Luther født og førte sin strid. Og i samme område ble verdens største komponister født og skapte en musikalsk skjønnhet som bar budskapet til de dypeste hjertestrenger.

1. Luther i 1483 i Eisleben
2. Bach i 1685 i Eisenach
3. Händel i Magdeburg i 1685.

Vi har ikke spalteplass til å gå grundig inn på Luthers liv og de enorme konsekvenser åndskampen fikk i hans tid og videre utover i verden på mange måter.

Men i forbindelse med feiringen av tesene i Wittenberg 1517 har vi startet å gjengi i LYS evangelist og

HÄNDELFEST

SJUR HAGA BRINGELAND, sjurhaga@gmail.com

Bakgrunn

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

- Fødd 1685 i Halle an der Saale, død 1759 i London
- Barokkomponist som laga 29 oratorium, 42 operar og eit utal kantatar
- Blei engelsk statsborger i 1727 og britisk nasjonal-komponist
- Blir sidan 1822 heidra med verdaa fræmste orkester og solistar under dei årlege Händel-Festspiele Halle

Bakgrunn

JOHANN SEBASTIAN BACH

- Fødd 1685 i Eisenach, død 1750 i Leipzig
- Barokkomponist som laga 300 kantatar, tre oratorium og fem pasjonar
- Kantor ved Thomaskirche og lærer for Thomaskoror i Leipzig i 27 år
- Blir sidan 1908 heidra med verdaa fræmste orkester og solistar under den årlege Bachfest Leipzig

Klippet fra Dag og Tid 24.juni.16

To i éin smekk

Verdas største Bach- og Händel-festivalar ligg berre ein halvtime med tog unna kvarandre.

I sentrum av Europa, en sterk og frodig del av Tyskland, slo Den Hellige Ånd ned og skapte en reformator til sin tjeneste. På en del måter ikke ulikt det Gud gjorde i Thune i Østfold i 1796 der H. N. Hauge ble utrustet av samme ånd. En vidunderlig frigjøring og uvikling fulgte i deres lidelse og kamp. Disse to var ikke minst forkjemper for den KRISTNE FAMILIE.

Luther ble altså født i Eisleben 10. nov. 1483 (døde 1546) og voks opp i Mansfeld og fikk en etter datidens opplegg en god skolegang. Faren ville han skulle bli jurist - og Luther startet på studiet, men fikk en kraftig opplevelse ved et lynnedslag like i nærheten av han og et stort tre. Det stoppet han. Skremt lovet han Gud å gå i kloster og gjorde det. Ble presteviet 1509.

Foreleste i Wittenberg fra 1508/09, men hadde ingen indre fred. Han studerte, slet og ba - men kom ingen vei før Gud

møtte Han i Ordet i Rom. I, v. 16-17 i Tårnopplevelsen ca. 1515/16. Da opplevde han den vidunderlige frigjøring i evangeliet: at Gud i Ordet ga han Sin rettferdighet i Jesus Kristus av bare nåde ved å tro på det Jesus hadde gjort for han. Det var grunnleggende frigjøring - men ble også starten på en vold-

som kamp - av hammerslagene som dundret over Europa da de 95 testene ble slått opp på kirkedøren i Wittenberg i 1517 og som den protestantiske verden feirer i 2017. Det ble et mektig oppgjør med Paven i Rom. Han ble bannlyst i 1520 og til slutt stevnet for den katolske eliten i Riksdagen i Worms i 1521. De krevde full tilbakekalling av hans skrifter. Men Luther forsvarte seg med at det er ikke tilrådelig å tale mot sin samvittighet. Og uten at de med Skriften kunne bevise at han tok feil, ville han ikke tilbakekalle.

Han var bundet av Ordet og samvittigheten: **"Her står jeg og kan intet annet. Gud hjelpe meg amen!"** Så reddet vennene han og fikk han til Wartburg (1521-22) hvor han kamuflert gikk under navnet Junker Jürgen og gjorde et kjempearbeid med å oversette hele NT til tysk. Den Gudomme-lige styrelse av at Gutenberg kom med trykkerikunsten - gjorde at Guds Ord og Luthers salmer og skrifter fikk en voldsom utbredelse og fant veien også til Danmark-Norge i 1537 ved kongen som hadde vært i Worms og blitt overbevist. Ordet og budskapet fikk enorme frigjørende konsekvenser både for familielivet, i menighetene og samfunnet med skolegang, utdanning, rettsvesen, kunst og kultur osv. **Vi kommer tilbake til det forunderlige i at to av verdens største komponister ble født, vokste opp og ble preget i dette området: Den "udødelige" kirkemusiker J. H. S. Bach og oratoriet Messias av G. Fr. Händel.** (Ønsker du mer kortfattet historie, har vi i AKF/Krossen Media flere utmerket hefter av Kjell Dahlene - for rundt kr. 50,- pr. stk.)

Men siden vi skriver i et Morsdagshefte må vi ikke minst minnes Luthers kamp for familien og mot munke- og nonnevesenet som han nedkjempet i betydelig grad. Det resulterte bl.a. i at han ble gift med sin prektige kone Katharina von Bora. **Hennes praktiske omsorgsfulle kjærlighet ble for Luther og reformasjonen en uhyre viktig medhjelper i god bibelsk forstand.**

Vi har skrevet mye om henne før i Morsdagsheftet, men gjentar gjerne at hun fødte seks barn, kjøpte og drev 3 gardsbruk som ga mat o.a. som måtte til med den store husholdningen hjemmet hadde. Hun må ha hatt en voldsom

kapasitet. Og Luther visste å sette pris på sin Kath. Både i off. uttalelser og ved at alt hans ble overlatt henne ved hans død, noe som ikke var vanlig på den tiden.

Kjernen i det hele er selvsagt gjenoppdagelsen av evangeliet - budskapet nevnt over. Luther var bundet av Ordet og Skriften i Worms 1521. Deretter var han bannlyst så alle kunne drepe han. Ordene var ikke ulike apostolenes: "Man skal lyde Gud mer enn mennesker."

Der startet en mektig utvikling som fikk veldig frigjørende virkning fra sjelens innerste og ut i menighet og samfunn. Vi merker mye av det fremdeles i Nord-Europa, men ikke minst i Norden og de anglo-amerikanske, de protestantiske riker. Og ikke nok med det. I mange av disse landene vokste det fram bibelselskap, store misjons-selskaper som spredde Bibelen og budskapet til "verdens ende".

Så en liten skissemessig fremstilling av Bach og Händel

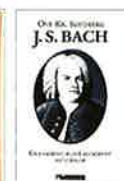
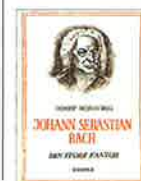
Viktig i tjeneste for Gud og Hans rike og utbredelsen av evangeliet er "Åndelige sanger til føyelige melodier." Luthersalmene hadde båret langt og dypt. Bachs mektige kirkemusikk bar budskapet videre inn i sinnene og ned i sjeledypet. Alt til Guds ære som

J. S. Bach skrev på partiturene sine. Det finnes knapt noe mer mektig og himmelbåren musikk enn den enorme produksjon Bach etterlot seg. Ønsker du å gå dype-re inn i Bachs liv og produksjon, får du sikkert tak i disse bøkene på et antikvariat.

(Organist Diane Bish: "Bach musikk er et direkte resultat av reformasjonens kultur og bibelske kristendom på den tiden.")

De er meget lesverdige,

men krever jo litt innsats.

----->

Etter den forferdelige 30-års krigen fra 1618-1648 hvor katolikkene prøvde å uslette protestantene, ble Bach født i 1685 og kunne kikke opp på Wartburg. Allerede mens Luther levde, begynte "den første Bach å opptre i hans nærhet", og store musikere fulgte i slekta fram til J.S. Bach. I alt 250 år i musikkhistorien. Det er ikke plass til så mange ord om Bach han fulgte nok det Luther sa slik: "Jeg er ikke villig - som noen overreligiøse mennesker tror—til å la kunstene presses ut for evangeliets skyld, tvert om er jeg mer enn villig til å se all kunst, spesielt musikken, i Hans tjeneste som ga og skapte den." Og A. Schweitzer "kan med rette si: "Hadde ikke Luther vært kunstner, ville Bach ikke vært i stand til å skrive sin musikk for kirkelig bruk og som en del av kirkens gudstjeneste. Mon han da overhodet hadde skrevet den? Hva skulle vi ha gjort om Bach var født i Zürich eller Geneve?" Nå er Bach født i lutherdommens eget land - og hva mer er: I reformatorens egen barndomsby, Eisenach. Det synes være mer enn et tilfelle." (Norborg s. 11-12.)

Nok like lite tilfeldig er det at en komponist av verdensformat dukket opp samme år som Bach og i samme Lutherlandskap. Skaperen som i den dypeste nød ble reddet av MESSIAS: G. Fr. Händel.

Derfor noen få ord om Händel.

Han ble født i Magdeburg, og altså i samme år som Bach, 1685, og vokste opp i dette rike åndelige miljøet, men fartet mer rundt i Europa og arbeidet med flere musikkjangre - som bl. a. italienske operaer og store oratorier med bibelske tekster.

Slottskirken i Wittenberg. Luther hviler i den kirken.

Lucas Granaich som gledet Luther med sine malerier.

Strehla ved Elben, her møttes de allierte styrker, og fred ble sluttet.

Et trist og stygt minne fra Wannsee hvor den endelige løsning av jødespørsmålet ble besluttet. Jøder ikke adgang!

Slottskirkeporten i Wittenberg. Tesene er skrevet på dørene.

Skisse av borgen Wartburg. Under Luther og hans kjære Kathrina von Bora

Under. Tårnopplevelsen over Rom.1,16-17!

Han huskes selvsagt for mye av det han skapte av slik musikk, men mest for det han skapte i 1742 og fremførte første gang i Dublin og er det storverk han aldri glemmes for: MESSIAS. Stefan Zweig skriver mektig om Händel og dette verket i "Evide øyeblikk." Og så vidt jeg husker, så samtalte Reinton og Solås på NRK om de mest inspirerte verk i musikkhistorien. De kom fram til Wagner som ble omtalt som den som skapte katedraler til egen ære, mens Händel skapte katedralen MESSIAS til GUDS ÆRE. Det husker vi fra Bach's partiturer: "Soli Deo Gloria" (Gud alene, æren), til Guds ære. Dette verk ble skapt av Händel da Gud løftet han fra dypeste nød og mørke - på selvmordets rand - med begynnerordene: "Vær trøstet". Så åpnet himmelen seg, og han skrev i 21 døgn uten å sove. Teksten er bare Bibelsitater fra GT og NT om Messias' første og andre komme og avsluttes med det mektige Hallelujakoret som nesten ingen ende vil ta..

*****

At den protestantiske verden kan forlate denne mektige arven med de rike frukter den skapte i "Det fredelige hjørne av Europa" Norden, og i de anglo-amerikanske riker - er mer enn ufattelig. Løvland sa i en korreks til Michelsen: "Det var dei truandes bøner som redda Noreg i 1905." Burde vi ikke igjen samles i bønn og forkynnelse over Luthers ord: "Troen alene, på nåden alene på Skriften alene."!

Takk til vår formann og datteren som stilte materialet til disp. fra deres "Pilegrimsreise i Luther- og Bach-land.

Dessverre fikk vi ikke plass til flere av de innholdsrike og vakre bildene.*

Gode gaver fra A.K.F./Krossen Media

The number of followers you have doesn't make you more important. Hitler had millions. Jesus had 12.

A.K.F./Krossen Medias
hefter, bøker, tale- og sang-
CDer, samt DVD produksjoner

"For Gud ga oss ikke motløshets ånd — men krafts, kjærlighets og sindighets ånd."
Han har overvunnet verden

Du kan bestille alt på følgende adr.:
AKF/Krossen Media. Pb. 196 4734 Evje
Tlf.: 47-379-31053 fax: 379-30157
e-mail: akf-evje@online.no

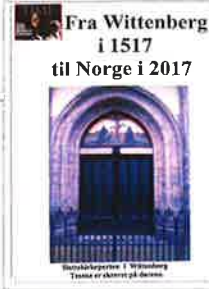
Du kan også lese om oss på våre
hjemmesider: www.afkf.net
eller i
Norges Kommentar-Avis
adr.: www.Kommentar-Avisa.no

Skriv, ring eller mail etter
våre kataloger: AKF/
Krossen Media Pb 196,
4734 Evje, tlf. 379- 31053,
mail: akf-evje@online.no
Gratisbrosjyrer som du bare
betaler frakta for. Bestill noen
titalls brosjyrer og del ut i
Lutheråret vi nå er inne i. For
vår evangelisk lutherske
kristenhet står forkynnelsen i
sentrum. Derfor også den andre
brosjyren.

**AKF har i titalls år kjempet for skaper-
teologien om: mor, barn og hjemmet.**

Nå er kampen gått inn i en ganske avgjørende fase - i forståelsen av Skriftens Ord om 1. Moseb. 1-11, skapelsen og familielivet etter Guds vilje. Dette er avgjørende viktig for oppvurdering av de kvinnelige verdiers avgjørende betydning for menighet og samfunn. En kvinne skal ikke bli lik mannen fra innerst til ytterst og i funksjon for å få sitt fulle menneskeverd. **Fru Ingrid Wisløff sier i boken "I samtale med Carl Fr. Wisløff." s. 44:** Fru Ingrid bekrefter med stor overbevisning at hun og hennes mann er helt på linje i disse spørsmål. Det er nok ikke første gang hun snakker om dette. **Vi lar også henne komme til orde:**

- Kvinner og menn er skapt i Guds bilde. Sånn sett er det ikke forskjell på oss. Det kan være greit nok å snakke om

*****

Bli ab. og fast leser av bladet vårt LYS så får du Morsdagsheftet på kjøpet. Vi kommer med 24 s. og 5 ganger i året. Prisen er så lav som kr. 200,- gratis tilsendt. For oss er det avgjørende å nå ut i folket vårt som er i forvirring og dype vansker. Kan vi og dere være med å bringe bibelsk lys inn i hverdagen, gjør vi en Gudgitt gjerning.

LYS September 2016
Nr. 4

Innhold

- * Full Bibelbli s. 2
- * Lærens viktighet s. 2
- * Han var stolt da han trengte det s. 3
- * Opplysninger s. 4
- * Gi økt på fedrene s. 4-6
- * Tretters, hvor er de? s. 7
- * Luthers forpor s. 8
- * Forfalte s. 10
- * Israels-Tjenest
- * Historieløst barnvern og skole s. 12
- * Separasjonsangst s. 13
- * Børnestramp fra utlandet s. 13
- * Børnestramp fra utlandet s. 13
- * Ordet selvs s. 14
- * Heterer det best s. 15
- * Matrosdagsheftet ut av utveit s. 17
- * Vil du gå de gamle stier? s. 18
- * Trossen vridningen s. 18
- * Jesus var krossgjalt s. 19
- * Heiler til N. J. Tvedt fra AKF s. 20
- * Klipp og Kommentarer
- * Israel mødell for andre land s. 21
- * Hussen trenger oppdrage s. 21
- * Kristus i DNK s. 21
- * Konservativt folket DNK s. 21
- * Øst-Østria i dyp nød s. 22
- * Høstetjenesten LYS for Norge s. 23
- * Heklene med gode liv s. 24

Pietisten
No 1 2016 PÅ TETT ØMD. Lørdag 6.5. Arghy 48
LUTHERSK OCH ROSENSKANS TIDSSKRIFT

C. O. Rosenius - 200 år
200 års jubileum for Rosenius
Heder til fedrene, Noto Jørgensen Tvedt s. 20
MORSDAGSHEFET trenger flere selgere!
LYS holder rimelig stand, men skulle gjerne hatt hjelp til flere ab. og nå lengre ut!

"Haugianeren" og
"Pietisten" bør du bestille!
Du finner dem på Googlesøk

Brosjyrene sender vi deg gratis så mange du ønsker. Viktig i Lutheråret.

Vanlig nr. av LYS (oppe til h.) kan du også få gratis.

LYS til alle hus-
stander kr. 25, og
"Bibelsens røde
tråd" kr. 225.-.
"Adam og Evalu-
tion" 5 DVD-er.
Kr. 450,- + fr.
Disse tingene an-

likestilling. Det har vært - og er til dels ennå - adskillig nedvurdering av kvinner og deres arbeid. Men la oss nå ikke reagere slik mot gamle fordommer, at vi kommer skjært ut i andre retninger. Etter min mening er det både galt og dumt å si at menn og kvinner er like. Det er de naturligvis ikke. Og det kan virke veldig diskriminerende overfor kvinnen om man bare snakker om at de skal overta alle funksjoner som mennene har - og så i all stillhet nedvurderer hennes store kall: Å føde barn og oppdra barn. Det er mange vitnesbyrd om mors spesielle betydning for hjemmets atmosfære. Gud har gitt kvinnen spesielle egenskaper til hennes spesielle oppdrag. Sier fru Wisløff, som godt vet at hun ikke er helt i takt med det en ofte hører i samtiden!

Fort f.s. 8

tilstanden i deler av norsk Barnevern."

Sommeren 2015 tok psykologspesialist Einar C. Salvesen og menneskerettsrådgiver Gro Hillestad Thune, (som har vært menneskerettsjurist i Strasbourg i 15 år) adv. Brynjar Meling og 2 andre initiativ til en bekymringsmelding om Bvt., støttet av ca. 150 psykologer, advokater, fastleger, barnevernspedagoger, lærere, journalister o.a.

"En lang rekke barn blir utsatt for grov uforstand og overgrep i dagens Bv." sa de. De overleverte bekymringsmeldingen til Barneminister Horne. Det handlet om manglende respekt for barns menneskerettigheter i flg. G.H. Thune. Når myndighetene henter et barn ut fra familien, selv for svært kort tid, er dette et inngrep i barnets rett til familieliv. Ethvert slikt inngrep må være tvingende nødvendig, og tilfredsstillende kravet til proporsjonalitet som er nedfelt i Den europeiske menneskeretts konvensjon, art. 8.

"Psykologer som fungerer som rådgivere i Bv.-saker, må ha klart for seg at når Bvt. henter ut et barn p.g.a. en dårlig fundert bekymringsmelding, slik vi ser det i mange saker, vil dette høyst sannsynlig være brudd på barnets menneskerettigheter," sier Hillestad Thune.

Bekymringsmeldingen ble møtt med taushet fra Foreningen for sakkyndige psykologer og selve Psykologforeningen. Salvesen mente at Psykologforeningen burde erkjenne at norsk Bvt. er i krise. Bekymringsmeldingen omtaler i høyeste grad sakkyndiges rolle. Han nevner Raundalnutvalget som forslår at utviklingsfremmende tilknytning bør få forrang for det biologiske prinsipp når det gjelder barnets behov. Man spør seg: Hvem avgjør hva som er utviklingsfremmende? Burde de lære noe om DNA? I et intervju med Salvesen sier han at man tar ikke på alvor at beslutningsgrunnlaget for omsorgsovertagelser er mangelfulle, spekulative, ja, rett og slett overgrep mot barn i alt for mange saker. Dette gjelder spesielt i saker hvor foreld-

res omsorg er gjenstand for det han omtaler som "ukvalifiserte forsøk på finmåling".

"Sakkyndige står overfor et kompetanseproblem av dimensjoner når de tar på seg å finmåle barns omsorg i sitt biologiske hjem, ofte på et meget tynt observasjonsgrunnlag og med sviktende metodebruk. Det fører alt for ofte til tragiske resultater for de barn som rammes av den sakkyndiges feilvurderinger" sier Salvesen.

Det er jo ikke uten grunn at så mange sakkyndige protesterer offentlig. Da er de skikkelig alarmert.

Noen sitater fra fagfolkene (150) bekymringsmelding:

- "Mange sakkyndige psykologer har altfor tette bånd til de Bvt. som er deres oppdragsgivere, og inhabiliteten er en fare for rettssikkerheten til sårbare familier som rammes." - "Vi ser eks. på at det innen Bvt. utvikles autoritære, lukkede systemer og kulturer som utsetter barn i sårbare familier for myndighets overgrep". - "Det er til tider rystende uoverensstemmelse mellom den kompetanse Bvt. sitter inne med og den makt etaten har myndighet til å utøve overfor familier."

Mer om rettssikkerheten

"Bvt. har mer makt enn de er i stand til å forvalte, noe som ender opp i myndighetsmisbruk. Det handler om ukultur, der det som er ment å være den siste løsningen, nemlig tvang, gjerne blir det alternativet man først tyr til i stedet for dialog og frivillige metoder."

"Manglende rettssikkerhet ved akuttvedtak i Bvt." er overskriften i et leserinnlegg i Aft. 29.7.16 av adv. Erik Bryn Tvedt i Sandefjord. "Alle landets barnevernsledere kan ved akuttvedtak øyeblikkelig beslutte at barn skal fjernes fra hjemmet. Dette er farlig makt å gi til alt for mange små barnevernstjenester uten tilstrekkelig faglig kompetanse. Deretter foregår kontroll fra Fylkesnemndas side. Problemet er imidlertid at Fylkesnemnda

er Bvt.s forvaltningsorgan og kan ikke gi den rettssikkerhet en domstol kan gi." - - - "Bv.forvaltningen alene definerer hva som skal til ved akuttvedtak. Domstolene er fratatt sin korrigerende rolle! - - - Det er farlig å overlate så viktige avgjørelser til et forvaltningsmiljø. Straks et akuttvedtak er fattet, har Bvt. en egeninteresse i å få bekreftet at akuttvedtaket var riktig. Bare en liten del av grove feil kommer offentligheten for øret - det kan vi takke utenlandske medier for."

Etter min mening er det barnefamilien som har minst rettssikkerhet i Norge. Det er selve systemet som er feil og må endres i samsvar med gammel norsk rettspraksis. Når man skal intervensere i et hjem, må det en rettskjennelse til.

Det hender at barn etter kort tid blir tilbakeført hjemmet etter et akuttvedtak som ikke holdt mål. Men da er jo skaden allerede skjedd. Fam. /barn har fått sitt livs sjokk som sitter, kanskje livet ut.

Separasjonsangst og DNA-forandringer

Helsevesenet forstod for ca. 50 år siden at det var sterkt skadelig for barn å være på sykehus uten foreldrene. Det skapte separasjonsangst. Derfor har barna juridisk rett til å ha med seg foreldrene på sh. Hjernespesialist Milena Penkowa viser i sin forskning at barn kan få DNA-forandringer ved separasjonsangst. Dette er dypt alarmerende i forhold til det Bvt har drevet på med mot de tusen hjem.

Apropos Naustdalsaken. Kommunen insisterte på omsorgsovertagelse av alle 5 barn, også diebarnet som Tingretten allerede hadde dømt kommunen til å levere tilbake! Fylkesnemnda skulle behandle saken i juni -16, da kom de sakkyndiges rapporter på bordet. De tegnet et bilde av gode foreldre som var fullt i stand til å gi barna god omsorg. Bvt. prøvde å få underkjent de sakkyndiges rapporter fordi de tydeligvis ikke likte konklusjonene. Men slik gikk det ikke.

Fort s. 23 - - - ->

Rallaren

Fort f.s. 6

«Du er kalt av Gud! Nå må du passe på. La ikke dette gå deg forbi. Det er grusomt når Gud griper tak i et menneske -!»

Etter dette la de fem seg igjen. Robert gikk opp på dekk på ny. Djevelen kom til ham og sa: «Ta det drevet som ligger på dekket der. Bind det om beinet og hopp på sjøen. Det er en lettere død enn med dynamitt.» Robert tok drevet.

(Drev – et tannhjul av metall) Han bant det om foten og satt den på rekken for å la det stå til. Men på ny kom synet av kona og barna. De ropte igjen: «Gjør deg intet! Gjør deg intet!» Han løsnet drevet fra foten og gikk ned og la seg. Til helgen reiste arbeidslaget hjem.

Det var søndagskveld. Robert var på vei til kjelleren hos en kamerat. Han visste det var en tønne med heimebrygg der. Når han kom fram, skulle han legge seg under tønna og drikke så lenge det fantes noe. Men på veien møtte han en annen kamerat. Han var også ufrelst.

«Kom og bli med til Frelsesarmeen!» sa han. Robert hadde ikke stor lyst. Men kameraten gav seg ikke. Robert ble med.

Da Robert kom inn i møtelokalet, oppdaget han snart at de andre fem i arbeidslaget hans var der. Frelsesoffiseren talte ut fra Mat 11,28: «Kom til meg alle dere som strever og har tungt å bære -.» Ordet slo ned i Robert. Han hadde i alle fall tungt å bære. Han ble sittende og svette og gråte. Det ble en kamp på liv og død. Kameratene sprang på dør. Men han satt som naglet til benken. Kom ikke av flekken. En kom bort og talte til ham. «Du er kalt av Gud,» sa han. «Jeg forstår ingen ting,» sa Robert. Frelsesoffiseren kom også ned. «Kom og bøy deg, så skal vi be for deg,» sa han. Robert fulgte med fram til bots-

benken.

Da ble det liv utenfor møtelokalet. Folk kløv opp på vannstokken og holdt på å legge inn både vinduer og vegger. Og de ropte til de som sto nedunder: «Det er han Robert som ligger ved botsbenken! Det er han Robert som ligger ved botsbenken!» Offiseren leste for ham om røveren på korset – Kunne det være råd at røveren fikk være med og ble frelst -, da må det være råd for ham også, tenkte Robert.

Han kom hjem fra møtet og fortalte sin kone det som var hendt: «Jeg har gitt meg over til Gud.» Men hun kunne liksom ikke tro det. Så mange ganger hadde han lovet og løyet for henne om at det skulle bli en forandring, at hun trodde ham ikke lenger.

Det fulgte en kamp i tre uker for Robert. Det gikk på livet løs. Natt i sjel og natt i sinn. Djevelen plaget ham og malte synden for ham som på film. En lørdag ettermiddag seg Robert i kne ved divanen hjemme og ropte ut: «Er det ikke frelse å få nå, må du åpenbare deg for meg. For jeg har ikke lyst å gå til det samme liv som jeg har levet i sus og dus.»

«Da var jeg som Paulus kommet i den «rette gate», forteller Robert Karlsen. «Jeg opplevde det som står i Salme 50,15: Kall på meg på nødens dag, og jeg skal utfri deg og du skal prise meg.» Ordet som løste ham, var Jes 43,25:

«Jeg, jeg er den som utsletter dine misgjerninger for min skyld, og dine synder kommer jeg ikke mere i hu.» Da begynte lovsangen og vitnetrangen. Robert Karlsen brant for at folk skulle bli frelst

I polkøen

En dag gikk Robert forbi en vinmonopolkø. Det var like etter krigen. Han gikk langs køen og delte ut traktater. «Er det slik du bygger landet?» var overskriften på disse. De tok til

å knurre i køen. En kvinne spyttet ham rett i ansiktet. «Gjem spyttet,» sa Karlsen. «De kan få bruk for det i Helvede, for der vil De ikke få en dråpe vann engang.»

Uroen i polkøen ble større. En politiker kom og tok Robert Karlsen til side. «Hva er det De holder på med?» spurte politimannen. Karlsen gav ham en traktat. Politimannen så på traktaten. Han klappet Karlsen på skulderen og hvisket: «Vær litt forsiktig her. Men bare fortsett. Gud velsigne Dem!»

Je har en lidelse – at folk må bli-va frelst!

Bare det å se og å høre ham forkynne eller fortelle, er en stor opplevelse. Hele mannen lever med og er ett med det han sier. Han gråter og ler, forandrer tonefall og dialekt. I så måte er han et naturtalent av skuespillerkunst. Men også dette har han viet Herren. For Karlsen er det ikke skuespill, men levende alvor. Hilsen i Stavanger Aftenblad 27.9.1968 «Je var kommunist, men je så at det bars til helvede både med kommunisma og mei. Og så ble je frelst. Je har en lidelse – Det er at folk må bli-va frelst!

Når je kommer til himmelen, da – den første je skal takka, er Jesus som kjøpte mei til Gud med sitt blod. Den andre er a gamla mor som ga oss to luffera mat og ba for oss. Henne vil je klemma inn til mei og takka for den nød og den omsorg ho hadde for stakkarane – Og je ønsker at det samma sinnelag må vera i mei,» sier Robert Karlsen til slutt.

Fylkesnemnda konkluderte med at det aldri var grunnlag for omsorgsovertagelse og barna ble levert tilbake etter vel et halvt års adskillelse! Etter barnas ønske forlot de Norge og bosatte seg i Romania for å beskytte barna mot potensielle overgrep fra myndighetene. Også andre flykter nå fra Norge for å redde barna sine!

En parlamentariker i Romania reiser nå sak for Europarådet, fulgt av 11 andre parlamentarikere. Nå setter Menneskerettsdomstolen i Strasbourg søkelys på 7 Bv. saker!

Oppsummering og konklusjon: Lov om Bvt. må totalt endres, likeledes utdanning av fagfolkene, for det familiene

trenger, er et **familiehjelpeskjema** med for eks. økonomisk støtte, husmorvikar osv hvor familiene kan be om forskjellig og allsidig hjelp til hjemmet uten å være redd for at barna blir tatt fra dem. Dette vil koste småbeløp sammenlignet med milliardene til barnevern/ fosterhjem. Familien som Guds fundamentale skaperordning skal respekteres og hjelpes.*

Aarstad minnes freden etter 2. v.k.

Et mareritt var over. Masser av ektemenn og fedre var borte, enker satt igjen i hope-tall og horder av barn streifet omkring og lette etter mat og foreldre. Med enorme tap på begge sider - seiret endelig de gode krefter på "evangelisk-luthersk" grunn. Da fredslutningen avbildet over - var et faktum, fylte krigeren med det store hjerte - sir W. Churchill - skip etter skip med mat og ulltepper. Nå skulle barmhjertighet og samarbeid på plass igjen fra de protestantiske riker som ved Guds hjelp reddet oss fra despotiet. Hus og hjem ble gjenreist, barn ble født og oppdradd, og livet kom etter hvert i gang igjen.

Boktrykkerkunstens store betydning for evangeliet og familien.

Reformasjonen fikk enorm betydning for familie, kvinner og barn. På Luthers initiativ ble nonneklostrene tømt - han giftet seg selv med nonnen K. von Bora som ble en drivende medhjelp for Luthers store arbeid og alle studentene som han ba inn til middag o.a. Budskapet måtte ut på alle måter. Mange av hans bordtaler fant veien til trykkeriene og ut kom de til folket. Trykkerimaskinen og mediemakt fikk enorm innflytelse for frigjøring av sjelene, omforming av samfunnslivet og ikke minst familielivet og en familiekjær Luther.

Det ble en utdannet, opplyst og bibelsk styrt befolkning som etter hvert bygde sivilisasjoner som man knapt har sett maken til i verdenshistorien. Og Bibelen og det gode budskap ble ikke spredd bare til Europa - men etter Jesu Ord til verdens ende. I vår Morsdagssammenheng må det understrekes at dette fikk fundamental betydning for mor og barn og de tusen hjem. Det gjør vi vel i å minnes!

